

Kronika mesta

Žiar nad Hronom

Rok 2023

Toto pokračovanie V. zväzku KRONIKY MESTA ŽIAR NAD HRONOM
obsahuje záznamy v počítačovom vydaní za rok 2023

v počte strán 74

Odtlačok
pečate mesta

Mgr. Jela Šuleková
poslankyňa MsZ

Mgr. Peter Antal
primátor

Kronikárkou mesta je Miroslava Kravárová

PREDSTAVITELIA MESTA

Primátor mesta Žiar nad Hronom
Mgr. Peter Antal

Viceprimátor mesta Žiar nad Hronom
MUDr. Ladislav Kukolík

Prednosta MsÚ
Ing. Juraj Miškovič

Hlavná kontrolórka
Ing. Eva Vincentová

SYMBOLY MESTA

Podľa VZN č. 7/2016 o používaní a ochrane symbolov mesta Žiar nad Hronom symbolmi mesta sú:

ERB

Erb mesta tvorí delený štít. V modrom štíte v spodnej tretine erbu z dvoch bielych zvlnených pruhov vyrastá biely kríž, z ktorého základu vychádzajú po oboch stranách po dva rozširujúce sa zlaté lúče.

VLAJKA

Vlajka mesta pozostáva zo štyroch častí, a to z tvaru štvrteneho listu vo farbách mesta – zlatožltej a modrej. Kompozícia štvrteneho listu odkazuje na kríž, ktorý vytvárajú deliace línie plôch vlajky, ktorý je súčasťou erbu a zároveň hlavným symbolom histórie mesta.

PEČAŤ

Pečať mesta Žiar nad Hronom tvorí historický kríž v strede a nápisy Svätý Kríž a Žiar nad Hronom, ktoré sú umiestnené po obvode pečate.

INSÍGNIE

Insígnie mesta tvorí ozdobná reťaz a erb mesta Žiar nad Hronom. Mesto má tri insígnie – zlatú, striebornú a bronzovú

LOGO

Logo reprezentuje mesto navonok, používa sa na oficiálnych listinách, formulároch, navštívenkách, označeniach budov, na propagačných komunikátoch ap. Používa sa od roku 2009 a je v tvare neukončeného štvorca, v ktorom sú ďalšie menšie štyri štvorce, čo znázorňuje moderný vzhľad mesta. Farebná kombinácia vychádza aj z mestského erbu. Modrá farba symbolizuje rieku Hron, žltá slnko a pomyselnú žiaru, podľa ktorej naše mesto dostalo aj názov.

OBSAH

I. Úvod – Z príhovoru primátora	6
II. Obyvateľstvo	7
III. Mestská samospráva	8
IV. Z rozpočtu mesta	17
V. Zmena tváre mesta	18
VI. Politicko-spoločenský život	21
VII. Kultúrno-spoločenské udalosti	22
VIII. Kultúra	28
IX. Školstvo	38
X. Duchovný život	45
XI. Zdravotníctvo	47
XII. Tvorba a ochrana životného prostredia	48
XIII. Šport	50
XIV. Podniky v živote mesta	60
XV. Počasie a jeho osobitosti	62
XVI. Zaujímavé udalosti v meste	63
XVII. Najvýznamnejšie udalosti roka na Slovensku	70
XVIII. Najvýznamnejšie udalosti roka vo svete	71

I. ÚVOD

Kronika mesta Žiar nad Hronom za rok 2023 ponúka prehľad najdôležitejších udalostí v meste, ktoré odzrkadľujú celoročné úsilie mestského úradu, organizácií a predstaviteľov mesta a dianie v meste.

Z príhovoru primátora

Rok 2023 bol náročným či už pre jednotlivcov, rodiny, alebo organizácie, ktoré museli čeliť viacerým neprijemným situáciám a skúškam, spojenými väčšinou s ekonomickou situáciou.

Mnohé obce a mestá boli v minulom roku nútené pristupovať k tvrdým úsporným opatreniam, ktoré sa prejavili v pozastavovaní výkonu niektorých služieb, alebo v ich obmedzovaní. Taktiež boli nútené stopnúť dotácie, ktorými podporujú športové kluby, kultúru či iné spoločenské organizácie. Žiar nad Hronom k takémuto kroku pristúpiť nemusel. V časoch prosperity sa peniaze investovali do rekonštrukcie a modernizácie športovísk, iných mestských objektov a majetku, a preto teraz mesto v krízovom období netlačí modernizačný dlh, respektíve nutnosť viazať financie do rekonštrukcií.

V septembri bola otvorená krytá plaváreň. Išlo o najväčší investičný projekt, ktorý mesto realizovalo z vlastných zdrojov, okrem dotácie 600-tisíc eur od majiteľov podniku Slovalco, a. s., a 500-tisíc eur z Fondu na podporu športu. Bolo však potrebné vysporiadať sa s mnohými problémami, ako s dopadmi covidovej pandémie, či už to boli zdržania postupu prác pre lockdowny, alebo rapidný nárast cien stavebného materiálu. Neskôr tiež bolo potrebné akceptovať ďalšie zvýšenie nákladov v dôsledku rastu ceny práce a inflácie. To, že sa jedná o kvalitne zrealizovaný projekt dokazujú aj slová prezidenta Slovenskej plaveckej federácie a iných predstaviteľov slovenského plaveckého športu, že ide o jednu z najkrajších plavární v našej krajine.

V minulom roku sa ukončila revitalizácia vnútroblokových priestorov v centre, na ktorú mesto získalo dotáciu 570-tisíc eur. Severná časť Ulice Štefana Moysesu s prilahlými dvormi získala moderný vzhľad, zrekonštruované komunikácie a novú zeleň v podobe vzrastlých stromov a trvalkových záhonov. Pribudol aj nový mobiliár vo forme lavičiek či veľmi využívané exteriérové stolnotenisové stoly.

V roku 2023 mesto prijalo novú parkovaciu politiku. Žiar nad Hronom bol asi jedným z posledných miest na Slovensku, ktoré nemalo zavedené spoplatnenie parkovania v centre mesta. K tomuto kroku sa pristúpilo aj z toho dôvodu, že parkovacie miesta v blízkosti Námestia Matice slovenskej by mali prioritne slúžiť pre návštevníkov úradov a bankových inštitúcií na krátkodobé parkovanie.

Mesto znova začalo prevádzkovať centrálnu autobusovú zastávku po tom, čo vypovedalo nájomnú zmluvu na tento objekt so spoločnosťou SAD Zvolen, a. s. Autobusovú stanicu bude spravovať prostredníctvom spoločnosti Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o.

Bol vybudovaný nový chodník na cintorín za 84-tisíc eur, pričom polovicu nákladov mesto získalo z Integrovaného regionálneho operačného programu. Trasa nového chodníka nie je taká strmá ako pôvodné schodisko, je na nej niekoľko miest s lavičkami na oddych, ktoré ocenia aj seniori alebo ľudia so slabou fyzickou kondíciou.

Nakoniec primátor poprial všetkým šťastný a úspešný rok 2023.

II. OBYVATEĽSTVO

Niečo o nás

Počet obyvateľov mesta Žiar nad Hronom v roku 2023 opäť klesol. K 31. 12. 2023 malo naše mesto 16 997 obyvateľov, čo je pokles oproti predošlému roku, keď ich bolo celkovo 17 175.

Počas roka sa narodilo 128 detí, 45 dievčat a 83 chlapcov. Celkovo sa do nášho mesta prisťahovalo 232 ľudí, odsťahovalo sa 348. V roku 2023 zomrelo 180 obyvateľov, z toho 74 žien a 106 mužov. Uzatvorilo sa 152 sobášov a 51 manželstiev bolo rozvedených.

Prvý Žiarčan

Prvým bábätkom roka 2023 s trvalým pobytom v Žiari nad Hronom je Julka Neuschlová. Prišla na svet 3. januára o 4.57 hodine ráno. Mamička Zuzana rodila doma a išlo o plánovaný pôrod. Pri narodení dievčatko vážilo 3 650 gramov a meralo 50 centimetrov. Pre rodičov Michala a Zuzanu je to ich druhorodená dcérka. Nemocnica Svet zdravia Žiar nad Hronom si na svojho prvého novorodenca roka 2023 musela počkať do 2. januára. Stal sa ním chlapec Marek, po narodení vážil 4 330 gramov a meral 54 centimetrov. Narodil sa 32-ročnej mamičke Martine z obce Hodruša-Hámre v okrese Žarnovica.

Eliška a Tomáš boli najčastejšie mená novorodencov v žiarskej nemocnici

V Nemocnici Svet zdravia Žiar nad Hronom sa minulý rok narodilo 541 detí. V pôrodnici vlni prišlo na svet 268 chlapcov a 273 dievčat. Dve mamičky si z pôrodnice odniesli dvojčky. Medzi najčastejšie dievčenské mená, ktoré rodičia dávali svojim novorodencom, patrili Eliška, Sofia a Natália. U chlapcov zase dominovali Tomáš, Michal a Samuel.

Nezamestnanosť

Ukazovatele nezamestnanosti na Slovensku sa vlni medziročne zlepšili, keď počet ľudí bez práce aj miera nezamestnanosti klesli druhý rok za sebou. V súhrne za celý rok 2023 bolo na Slovensku podľa metodiky Výberového zisťovania pracovných síl bez práce takmer 162 000 osôb, medziročne tento počet klesol o 8 500 osôb. Miera nezamestnanosti tak klesla na hodnotu 5,8 %. Na úrade práce sociálnych vecí a rodiny bolo ku koncu roka evidovaných 485 obyvateľov nášho mesta ako uchádzačov o zamestnanie.

III. MESTSKÁ SAMOSPRÁVA

Vedenie mesta:

- **primátor Mgr. Peter Antal**
- **viceprimátor MUDr. Ladislav Kukolík**
- **prednosta Ing. Juraj Miškovič**
- **kontrolórka mesta Ing. Eva Vincentová**

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Mestské zastupiteľstvo (MsZ) je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta Žiar nad Hronom na štyri roky. Ich počet je 19. MsZ sa schádzalo v súlade s harmonogramom schváleným mestským zastupiteľstvom, cca raz za dva mesiace. V tomto roku poslanci rokovali na siedmich zastupiteľstvách.

Poslanci prijímali všeobecne záväzné nariadenia – mestské zákony a tým rozhodovali o základných otázkach života mesta. Spôsob zasadnutia mestského zastupiteľstva upravuje rokovací poriadok. Odmeňovanie poslancov MsZ upravuje dokument Zásady odmeňovania poslancov MsZ v Žiari nad Hronom.

Z jednotlivých zasadnutí MsZ:**9.2.2023****Program**

1. Otvorenie, voľba pracovných komisií
2. Kontrola plnenia prijatých uznesení MsZ
3. Návrh na schválenie členov a neposlancov do stálych komisií pri MsZ na volebné obdobie 2022 – 2026
4. Vyhodnotenie Kalendára športových podujatí mesta Žiar nad Hronom za rok 2022 a informácia o príprave Kalendára športových podujatí mesta Žiar nad Hronom na rok 2023
5. a) VZN o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby poskytované a zabezpečované mestom Žiar nad Hronom, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2021 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v znení VZN č. 5/2021
- b) VZN o určení výšky mesačného príspevku v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom
- c) VZN o miestnych daniach
6. Schválenie investície a prijatie úveru od Environmentálneho fondu
7. Interpelácie poslancov
8. Rôzne, podnety a pripomienky občanov mesta, diskusia
- a) SMM – majetkovo-právne vzťahy
9. Záver

MsZ vzalo na vedomie

Správu o plnení uznesení MsZ v Žiari nad Hronom s termínom plnenia ku dňu 9.2.2023

Schválilo

a) za predsedu, členov a tajomníka stálej komisie pri Mestskom zastupiteľstve v Žiari nad Hronom na volebné obdobie 2022 – 2026 :

Normotvorná komisia predseda: JUDr. Ing. Michal Kamenský, člen: Bc. Vladimír Hrabaj, člen – tajomník: Mgr. Martina Klacek

b) za členov – neposlancov stálych komisií pri Mestskom zastupiteľstve v Žiari nad Hronom na volebné obdobie 2022 – 2026 :

1. Komisia pre posúdenie a schválenie zápisov do kroniky mesta – Mgr. Alena Zimanová
2. Komisia pre financie a ekonomiku – Ing. Denisa Bímová
3. Komisia pre životné prostredie, odpadové hospodárstvo a dopravu – Ing. Blažena Kollárová, Ing. et Ing. Ivana Martincová.
4. Komisia pre školstvo a kultúru – Mgr. Peter Mlatec, Mgr. Helena Žňavová, PhDr. Michaela Hric Pribilincová, PhD.
5. Normotvorná komisia – JUDr. Filip Vincent

17. 4. 2023

Program

1. Otvorenie, voľba pracovných komisií
2. Spolufinancovanie projektu Rekonštrukcia športoviska v areáli I. ZŠ – Žiar nad Hronom
3. Záver

Schválilo

- predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku v rámci programu Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry na základe Výzvy číslo 2022/002 z Fondu na podporu športu na projekt Rekonštrukcia športoviska v areáli I. ZŠ, Žiar nad Hronom
- zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia príspevku
- zabezpečenie spolufinancovania projektu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom minimálne vo výške 30 % z celkových oprávnených nákladov na projekt (587 004,95 eur)

20. 4. 2023

Program

1. Otvorenie, voľba pracovných komisií
2. Kontrola plnenia prijatých uznesení MsZ
3. Správa z vykonaných kontrol HKM
4. a) Stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu mesta ZH za rok 2022
b) Záverečný účet mesta Žiar nad Hronom za rok 2022
c) Správa nezávislého audítora
5. Správa o činnosti Mestskej polície v Žiari nad Hronom za rok 2022
6. VZN mesta Žiar nad Hronom o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom a Zmeny a doplnky Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Žiar nad Hronom – Dodatok č. 9
7. Interpelácie poslancov
8. Rôzne, podnety a pripomienky občanov mesta, diskusia:
 - a) SMM – majetkovo-právne vzťahy
 - b) Výpožička nehnuteľného majetku na verejnoprospešný účel
 - c) Prevádzkový poriadok CAS Žiar nad Hronom
 - d) Súhlas HKM
 - e) Informácia o postupe práce na rekonštrukcii krytej plavárne

9. Záver

Schválilo:

- celoročné hospodárenie mesta Žiar nad Hronom za rok 2022 – bez výhrad
- tvorbu rezervného fondu mesta vo výške 143 055,89 eur
- poslanecký návrh Ing. Stelly Víťazkovej k návrhu VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom: z textu návrhu VZN a jeho príloh sa vypúšťa ZÓNA VII a všetky ustanovenia s ňou súvisiace
- poslanecký návrh Mgr. Moniky Balážovej k návrhu VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom: v prílohe č. 1 VZN, ZÓNA V – nové znenie:

Na parkoviskách pred Nemocnicou Svet Zdravia, a. s. na časti Ul. Dr. Jánskeho (od starej Polikliniky po križovatku z Ul. Sládkovičova na strane starej Polikliniky – kolmé parkovacie miesta) a na časti Ul. Sládkovičova (od križovatky z Ul. Dr. Jánskeho po Všeobecnú zdravotnú poisťovňu na strane poisťovne – kolmé parkovacie miesta), kde musí zostať minimálne 15 parkovacích miest, ktoré ostanú nespoplatnené. Čas spoplatnenia bude od 8:00 hod. do 16:00 hod., výška úhrady bude 1,00 € za 60 min pri platbe cez parkovací automat (1 ks automatu) a 1,20 € za 60 min pri platbe aplikáciou, SMS alebo bankomatovou kartou.

- poslanecký návrh Mgr. Moniky Salayovej k návrhu VZN o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom: v prílohe č. 1 VZN, ZÓNA II – nové znenie: Na parkovisku pri hoteli Luna. Čas spoplatnenia bude od 8:00 hod. do 16:00 hod. Výška úhrady bude 1,20 € za 60 min pri platbe aplikáciou, SMS alebo bankomatovou kartou, s výnimkou 9 parkovacích miest, ktoré ostanú nespoplatnené.

- všeobecne záväzné nariadenie o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom s tromi poslaneckými návrhmi.

- splnomocnenie primátora mesta na podpisovanie zmlúv podľa Všeobecne záväzného nariadenia o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom

- obchodnú spoločnosť Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. za Prevádzkovateľa systému časového spoplatnenia (platby za dočasné parkovanie parkovacími automatmi, SMS, mobilnou aplikáciou a bankomatovými kartami)

- zmeny a doplnky Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Žiar nad Hronom – Dodatok č. 9

- dopravno-prevádzkový poriadok centrálnej autobusovej stanice Žiar nad Hronom, účinný odo dňa 1. 6. 2023

- cenník služieb za používanie centrálnej autobusovej stanice Žiar nad Hronom, účinný odo dňa 1. 6. 2023

Udelilo súhlas

- hlavnej kontrolórke mesta Žiar nad Hronom Ing. Eve Vincentovej, aby súbežne s výkonom funkcie hlavného kontrolóra mesta Žiar nad Hronom mohla vykonávať inú zárobkovú činnosť, alebo podnikat', prípadne aby mohla byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Návrh uznesenia je prijatý nadpolovičnou väčšinou prítomných poslancov v zmysle dodržania podmienok zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. § 12 ods. 7. v znení neskorších predpisov.

Vzalo na vedomie

- správu o plnení uznesení MsZ v Žiari nad Hronom s termínom plnenia ku dňu 20. 4. 2023,
- správu HKM o vybavovaní sťažností a vykonaných kontrolách za rok 2022,

- stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu mesta ZH za rok 2022,
- správu nezávislého audítora za rok 2022,
- správu o činnosti Mestskej polície Žiar nad Hronom za rok 2022,

29. 6. 2023

Program:

1. Otvorenie, voľba pracovných komisií
2. a) Kontrola plnenia prijatých uznesení MsZ
b) Návrh plánu kontrolnej činnosti HKM na II. polrok 2023
c) Správy z vykonaných kontrol HKM
- 3.a) Informácia o plnení rozpočtu mesta Žiar nad Hronom
b) návrh na I. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na rok 2023
4. Správa o prevádzkovaní pohrebísk za rok 2022
5. Správa o nakladaní s komunálnym odpadom za rok 2022
6. a) Správa o činnosti MŠK Žiar nad Hronom, spol. s. r. o., za rok 2022
b) Správa o činnosti HK SPORT TREND Žiar nad Hronom, s. r. o., za rok 2022
c) Správa o činnosti TS Žiar nad Hronom, spol. s. r. o., za rok 2022
d) Správa o činnosti MsKC za rok 2022
e) Správa o činnosti FK Pohronie Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o., za rok 2022
f) Správa o činnosti MŠK Žiar nad Hronom, OZ, za rok 2022
7. a) Správa o hospodárení organizácie Domov pri kaštieli, n. o., za rok 2022
b) VZN o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby poskytované a zabezpečované mestom Žiar nad Hronom, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2021 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby poskytované a zabezpečované mestom Žiar nad Hronom v znení VZN č. 5/2021 a VZN č. 1/2023
8. VZN o časovo spoplatnenom a nájomnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom
9. Interpelácie poslancov
10. Rôzne, podnety a pripomienky občanov mesta, diskusia:
 - a) SMM – majetkovo-právne vzťahy
 - b) Spolufinancovanie projektu Stavebné úpravy jestvujúceho chodníka a jeho predĺženie
 - c) Zmena v orgánoch FK Pohronie Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, a. s.
11. Záver

Schválilo:

- poslanecký návrh Mgr. Moniky Salayovej na doplnenie Plánu kontrolnej činnosti HKM na II. polrok 2023 o kontrolu v nasledovnom znení: Kontrola prideľovania nájomných bytov vo vlastníctve mesta Žiar nad Hronom. Využívanie predmetu nájmu v zmysle nájomnej zmluvy. Oprávnenosť využívania nájomných bytov.
- plán kontrolnej činnosti HKM na II. polrok 2023, vrátane schváleného poslaneckého návrhu Mgr. Moniky Salayovej.
- I. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom pre rok 2023 v zmysle predloženého návrhu, ktorý predstavuje zvýšenie celkového rozpočtu mesta o sumu 681 800 eur, tak na strane príjmov ako aj výdavkov.
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 300 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s. r. o. Účel dotácie: rekonštrukcia mestskej krytej plavárne v Žiari nad Hronom v roku 2023.

- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 11 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: vybudovanie elektrickej prípojky k futbalovému štadiónu a plážovému kúpalisku v Žiari nad Hronom v roku 2023.
- VZN mesta Žiar nad Hronom č. 5 / 2023 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby poskytované a zabezpečované mestom Žiar nad Hronom, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2021 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v znení VZN č. 5/2021 a VZN č. 1/2023.
- všeobecne záväzné nariadenie mesta Žiar nad Hronom č. 6/2023 o časovo spoplatnenom a nájomnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom
- splnomocnenie primátora mesta na podpisovanie zmlúv podľa Všeobecne záväzného nariadenia mesta Žiar nad Hronom č. 6/2023 o časovo spoplatnenom a nájomnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Žiar nad Hronom.
- obchodnú spoločnosť: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o., za prevádzkovateľa systému časovo spoplatneného parkovania (parkovacími automatmi, SMS, mobilnou aplikáciou a bankomatovými kartami)
- v súlade s § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p. Urblika, trvale bytom 965 01 Žiar nad Hronom, ako zástupcu mesta Žiar nad Hronom do funkcie člena predstavenstva obchodnej spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Žďaňa, a. s., zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, Oddiel: Sa, Vložka číslo 1192/S

Vzalo na vedomie:

- správu o plnení uznesení MsZ v Žiari nad Hronom s termínom plnenia ku dňu 29. 6. 2023,
- správy z vykonaných kontrol s prijatými opatreniami,
- informáciu o plnení rozpočtu mesta k 31. 3. 2023,
- správu o prevádzkovaní pohrebísk za rok 2022,
- správu o nakladaní s komunálnymi odpadmi za rok 2022,
- správu o hospodárení a činnosti Mestského športového klubu Žiar nad Hronom, spol. s r. o., za rok 2022,
- Správu o hospodárení a činnosti Mestského športového klubu Žiar nad Hronom, o. z., za rok 2022,
- správu o činnosti Mestského kultúrneho centra v Žiari nad Hronom za rok 2022,
- správu o činnosti FK Pohronie Žiar nad Hronom Dolná Žďaňa, a. s., za rok 2022,
- správu o hospodárení organizácie Domov pri kaštieli, n. o., za rok 2022,
- správu o činnosti spoločnosti Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o., za rok 2022,
- správu o činnosti Hokejového klubu Sport Trend Žiar nad Hronom, s. r. o., za rok 2022,
- zánik funkcie člena predstavenstva obchodnej spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Žďaňa, a. s., Bc. Martina Baláža, a to na základe písomného vzdania sa funkcie člena zo dňa 18. 7. 2022, podaného v zmysle článku IX. bod 15 Stanov spoločnosti.

21. 9. 2023**Program:**

1. Otvorenie, voľba pracovných komisií
2. Kontrola plnenia prijatých uznesení MsZ
3. a) Informácia o plnení rozpočtu mesta Žiar nad Hronom za rok 2023
b) II. zmena rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na rok 2023
4. Interpelácia poslancov
5. Rôzne, podnety a pripomienky občanov mesta, diskusia:

a) SMM – majetkovo-právne vzťahy

b) SMM – predaj pozemkov pod vyhradenými parkovacími miestami

6. Záver

Schválilo:

- II. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na rok 2023 v zmysle predloženého návrhu, ktorý predstavuje zvýšenie celkového rozpočtu mesta o sumu 117 000 eur, tak na strane príjmov ako aj výdavkov,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 25 000 eur pre prijímateľa: MŠK Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: zabezpečenie podpory činnosti Hokejového klubu MŠK Indián Žiar nad Hronom v kategórii muži na realizáciu a materiálno-technické a organizačno-administratívne zabezpečenie súťaží, na prenájom nebytových priestorov, telocvični a ihrísk, na dopravu, ubytovanie, štartovné, cestovné a rozhodcovskú činnosť v roku 2023,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 25 000 eur pre prijímateľa: FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, a. s. Účel dotácie: zabezpečenie podpory činnosti futbalového klubu, a to vo všetkých kategóriách, na realizáciu a materiálno-technické a organizačno-administratívne zabezpečenie súťaží, na prenájom nebytových priestorov, telocvični a ihrísk, na dopravu, ubytovanie, štartovné, cestovné a rozhodcovskú činnosť v roku 2023,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 5 000 eur pre prijímateľa: OZ Zažiar. Účel dotácie: financovanie výroby pamätníka,
- koncesnú zmluvu na modernizáciu, prevádzku, údržbu a opravu sústavy verejného osvetlenia.

Vzalo na vedomie

- správu o plnení uznesení MsZ v Žiari nad Hronom s termínom plnenia ku dňu 21. 9. 2023,
- informáciu o plnení rozpočtu mesta Žiar nad Hronom k 30. 6. 2023.

12. 10. 2023

Program:

1. Otvorenie, voľba pracovných komisií

2. Rôzne

a) SMM – majetkovo-právne vzťahy

b) SMM – predaj pozemkov pod vyhradenými parkovacími miestami

3. Záver

Schválilo:

- prevádzaný majetok za prebytočný a neupotrebitelný

14. 12. 2023

Program:

1. Otvorenie, voľba pracovných komisií

2. a) Kontrola plnenia prijatých uznesení MsZ

b) Plán kontrolnej činnosti HKM Žiar nad Hronom, s. r. o., na I. polrok 2024

3. a) Informácia o plnení rozpočtu mesta Žiar nad Hronom k 30. 9. 2023

b) III. zmena rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na rok 2023

c) Stanovisko HKM Žiar nad Hronom, s. r. o. k návrhu viacročného rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na roky 2024 – 2026

d) Viacročný rozpočet mesta Žiar nad Hronom na roky 2024 – 2026

e) Viacročný rozpočet MsKC na roky 2024 – 2026

4. VZN o miestnych daniach
5. a) VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Žiar nad Hronom
- b) VZN o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia
6. VZN o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby poskytované a zabezpečované mestom Žiar nad Hronom, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2021 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v znení VZN č. 5/2021, VZN č. 1/2023 a VZN č. 5/2023
7. Zásady hospodárenia s majetkom mesta Žiar nad Hronom
8. a) VZN, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2023 o určení výšky mesačného príspevku v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom
- b) VZN, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 1/2022 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, na dieťa materskej školy, dieťa alebo žiaka školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v znení VZN č. 6/2022
- c) Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach v školskom roku 2022/2023 v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom
9. Informácia o činnosti Dobrovoľného hasičského zboru mesta Žiar nad Hronom
10. Interpelácia poslancov
11. Rôzne, podnety a pripomienky občanov mesta, diskusia:
 - a) SMM – majetkovo-právne vzťahy
 - b) Časový a obsahový plán zasadnutí MsZ Žiar nad Hronom na rok 2024
 - c) Dodatok č. 2 k Rokovaciemu poriadku komisií mestského zastupiteľstva mesta Žiar nad Hronom
 - d) Zásady odmeňovania poslancov a členov stálych komisií – neposlancov Mestského zastupiteľstva v Žiari nad Hronom
12. Záver

Vzalo na vedomie

- správu o plnení uznesení MsZ v Žiari nad Hronom s termínom plnenia k 14. 12. 2023,
- informáciu o plnení rozpočtu mesta Žiar nad Hronom k 30. 9. 2023,
- stanovisko HKM Žiar nad Hronom, s. r. o. k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2024 – 2026,
- návrh viacročného rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na roky 2025 a 2026,
- návrh viacročného rozpočtu MsKC na rok 2025– 2026,
- informáciu o činnosti Dobrovoľného hasičského zboru mesta Žiar nad Hronom.

Schválilo

- III. zmenu rozpočtu mesta Žiar nad Hronom na rok 2023 v zmysle predloženého návrhu, ktorý predstavuje zvýšenie celkového rozpočtu mesta o sumu 593 300 eur, tak na strane príjmov ako aj výdavkov,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 22 000 eur pre prijímateľa: FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, a. s. Účel dotácie: zabezpečenie splátky finančných prostriedkov v roku 2023 za výmenu umelého trávnikára na pomocnom ihrisku pri futbalovom štadióne, ktorá bola realizovaná v roku 2020,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 26 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: splátka za roľbu na zimnom štadióne v Žiari nad Hronom v roku 2023,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 26 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie výdavkov na verejné obstarávanie súvisiace s rekonštrukciou mestskej krytej plavárne v roku 2023,

- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 11 800 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie výdavkov na vrtanie studne a napojenie rozvodov vody na zimnom štadióne,
- návratnú finančnú výpomoc zo svojho rozpočtu právnickej osobe, ktorej je zakladateľom a to pre: MŠK Žiar nad Hronom, spol. s r. o. s nasledovnými podmienkami:
 - celková výška návratnej finančnej pomoci: 100 000 Eur
 - doba splácania: 5 rokov (každý rok po 20 000 eur)
 - bezúročne
 - bez zabezpečenia
 - účel použitia – krytie finančných záväzkov MŠK Žiar nad Hronom, spol. s r. o.
- rozpočet mesta Žiar nad Hronom na rok 2024 v zmysle predloženého materiálu, ktorý predstavuje sumu 20 075 239 eur, tak na strane celkových príjmov ako aj celkových výdavkov,
- použitie rezervného fondu mesta v roku 2024 na finančné krytie kapitálových výdavkov a výdavkov z finančných operácií v sume 730 870 eur,
- použitie fondu rozvoja bývania mesta v roku 2024 na finančné krytie kapitálových výdavkov v sume 188 000 eur,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 133 000 eur pre prijímateľa: MŠK Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: zabezpečenie podpory činnosti športových klubov, pôsobiach v MŠK a to vo všetkých kategóriách, na realizáciu a materiálno-technické a organizačno-administratívne zabezpečenie súťaží, na prenájom nebytových priestorov, telocviční a ihrísk, na dopravu, ubytovanie, štartovné, cestovné a rozhodcovskú činnosť v roku 2024,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 4 000 eur pre prijímateľa: MŠK Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: zabezpečenie podpory činnosti cyklistického klubu a to vo všetkých kategóriách, na realizáciu a materiálno-technické a organizačno-administratívne zabezpečenie súťaží, na prenájom nebytových priestorov, telocviční a ihrísk, na dopravu, ubytovanie, štartovné, cestovné a rozhodcovskú činnosť v roku 2024,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 95 000 eur pre prijímateľa: FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, a. s. Účel dotácie: zabezpečenie podpory činnosti futbalového klubu, a to vo všetkých kategóriách, na realizáciu a materiálno-technické a organizačno-administratívne zabezpečenie súťaží, na prenájom nebytových priestorov, telocviční a ihrísk, na dopravu, ubytovanie, štartovné, cestovné a rozhodcovskú činnosť v roku 2024,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 140 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie mzdových a prevádzkových výdavkov areálu futbalového štadióna v Žiari nad Hronom v roku 2024,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 181 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie mzdových a prevádzkových výdavkov zimného štadióna v Žiari nad Hronom v roku 2024
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 37 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie mzdových a prevádzkových výdavkov mestskej športovej haly v Žiari nad Hronom v roku 2024,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 30 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie mzdových a prevádzkových výdavkov mestského plážového kúpaliska v roku 2024,

- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 200 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie mzdových a prevádzkových výdavkov mestskej krytej plavárne v roku 2024
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 250 000 eur pre prijímateľa: Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s r. o. Účel dotácie: financovanie výdavkov na rekonštrukciu sáun na mestskej krytej plavárni v roku 2024,
- dotáciu z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 93 000 eur pre prijímateľa: Domov pri kaštieli, n. o. Účel dotácie: financovanie mzdových a prevádzkových výdavkov zariadenia sociálnych služieb Domov pri kaštieli, n. o. v roku 2024,
- dotácia z rozpočtu mesta Žiar nad Hronom vo výške 35 000 eur pre prijímateľa: Sport Trend, s. r. o. Účel dotácie: Dotácia na podporu činnosti mládežníckeho hokejového klubu, na mzdové výdavky, na materiálno-technické a prevádzkové výdavky v roku 2024,
- rozpočet MsKC na rok 2024,
- všeobecné záväzné nariadenie o miestnych daniach,
- všeobecne záväzné nariadenie č. 7/2023 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Žiar nad Hronom,
- všeobecne záväzné nariadenie č. 9/2023 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia prevádzkovateľmi malých zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- VZN č. 10/2023 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby poskytované a zabezpečované mestom Žiar nad Hronom, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2021 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v znení VZN č. 5/2021, VZN č. 1/2023 a VZN č. 5/2023,
- zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Žiar nad Hronom,
- VZN, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2023 o určení výšky mesačného príspevku v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom,
- VZN, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 1/2022 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy, dieťa alebo žiaka školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v znení VZN č. 6/2022,
- VZN, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 1/2022 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, na dieťa materskej školy, dieťa alebo žiaka školského zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom v znení VZN č. 6/2022,
- zásady odmeňovania poslancov a členov stálych komisií – neposlancov Mestského zastupiteľstva v Žiari nad Hronom.

deklarovalo

- dôveru primátorovi mesta Petrovi Antalovi, zástupcovi primátora mesta Ladislavovi Kukolíkovi a vedeniu mesta Žiar nad Hronom. Zároveň im vyjadruje podporu a odsudzuje útoky bývalého poslanca MsZ Norberta Nagya, ktoré sú vedené voči mestu Žiar nad Hronom, vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva.

IV. ROZPOČET MESTA

Rozpočet mesta Žiar nad Hronom na rok 2023 bol zostavený v zmysle §10 ods.4 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v členení na úrovni hlavnej ekonomickej klasifikácie a podľa programovej štruktúry výdavkov mesta, ktorá bola v tomto návrhu rozpočtu upravená podľa aktuálnej organizačnej štruktúry mesta. V priebehu roka 2023 boli v mestskom zastupiteľstve schválené nasledovné zmeny rozpočtu:

- I. zmena rozpočtu – uznesenie MsZ č. 52/2023 zo dňa 29 .6. 2023
- II. zmena rozpočtu mesta – uznesenie č. 89/2023 zo dňa 21. 9. 2023
- III. zmena rozpočtu mesta – uznesenie č. 173/2023 zo dňa 14. 12. 2023

Náklady mesta v roku 2023

Celková výška nákladov mesta k 31. 12. 2023 bola vykázaná vo výške 24 937 817,56 eur, čo predstavovalo nárast nákladov oproti roku 2022 vo výške 2 313 899,75 eur, vtedy bola celková výška nákladov vykázaná v sume 22 623 517,81 eur.

Najväčší podiel na nákladoch tvorili:

- 1 osobné náklady vo výške 13 422 055,94 eur, čo predstavovalo 54 % z celkových nákladov
- 2 náklady na spotrebované nákupy a služby vo výške 6 850 934,74 eur, čo predstavovalo 27,5 % z celkových nákladov.

Významnú položku tvorili členské príspevky, ktoré boli vo výške 31 778,29 eur, poistenie majetku vo výške 49 515,04 eur, nákup materiálu na sociálne zabezpečenie vo výške 60 133,60 eur, bankové poplatky vo výške 19 580,30 eur a náklady na odvoz odpadu vo výške 1 034 140,53 eur.

Výnosy mesta v roku 2023

Celková výška výnosov k 31.12.2023 bola vykázaná vo výške 26 172 490,74 eur, čo predstavovalo nárast výnosov oproti roku 2022 vo výške 3 927 496,42 eur, keď bola celková výška výnosov vykázaná v sume 22 244 994,32 eur.

Najväčší podiel na výnosoch tvorili:

- 1 výnosy z transferov a rozpočtových príjmov vo výške 7 675 381,53 eur, čo predstavovalo 29,33% z celkových výnosov
- 2 daňové výnosy samosprávy vo výške 11 078 751,76 eur, čo predstavovalo 42,3 % z celkových výnosov
- 3 výnosy z poplatkov vo výške 1 191 313,09 eur, čo predstavovalo 4,55 % z celkových výnosov
- 4 tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku vo výške 1 108 250,88 eur, čo predstavovalo 4,23% z celkových výnosov
- 5 výnosy z dlhodobého finančného majetku vo výške 786 373,00 eur (zvýšenia menovitej hodnoty akcií Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.), čo predstavovalo 3% z celkových výnosov
- 6 ostatné výnosy vo výške 320 510,54 eur z dôvodu odpustenia vrátenia návratnej finančnej výpomoci.

K najväčšej eliminácii nákladov na jednej strane a výnosov na druhej strane došlo na položkách poskytnutých dotácií subjektom mimo verejnej správy, a to vo výške 1 943 881,95 eur, dotácií poskytnutých RO a PO vo výške 5 557 780,43 eur. Ďalej došlo k eliminácii na položkách Opravy a údržba 406 012,86 eur a ostatných služieb vo výške 608 724,64 eur.

V. ZMENA TVÁRE MESTA

V uliciach mesta elektrické kolobežky

Nová služba prepravovania, verejné elektrické kolobežky, bola od 30. marca dostupná aj v uliciach nášho mesta. Mesto sa na dodanie e-kolobežiek dohodlo so spoločnosťou Tier Mobility Slovakia, ktorá tento systém v Žiari nad Hronom spravovala. Počas roka bolo zaznamenaných 21 019 použití, pri celkovej najazdenej vzdialenosti 23 189 kilometrov, čo predstavovalo 126 483 minút. Z pohľadu počtu používateľov kolobežiek išlo o 1 523 zaznamenaných prvých použití. Množstvo ušetreného CO₂ tak bolo 649 kilogramov. Kolobežky sa podľa grafov najviac využívali na námestí a na Etape, medzi oddychovou zónou a námestím po cyklotrase, k mestskému kultúrnemu centru a Pod vršky. Štatisticky bol zaznamenaný zvýšený pohyb v starej časti mesta k autobusovej stanici a k Hviezdoslavovej ulici.

Revitalizácia vnútroblokov CMZ

Celková revitalizácia zahŕňala úpravu trávnatých plôch, vysádzanie stromov, kríkov či trvalkových záhonov. Zároveň sa rekonštruovali chodníky a hlavné komunikačné ťahy a pristúpilo sa aj k úprave pieskovísk. Do medziblokových priestorov pribudli v rámci projektu betónové stoly na stolný tenis a to dva na ulici Štefana Moysesu a jeden na ulici M. R. Štefánika, ktoré boli financované z mestského rozpočtu. Mestu bol na projekt schválený nenávratný finančný príspevok vo výške 568 229,79 eur.

Po desiatkach rokov sa socha sediaceho dievčaťa dočkala rekonštrukcie

Socha sediaceho dievčaťa vo dvore na Ulici A. Dubčeka bola dlhé desiatky rokov v zlom technickom stave. Konečne sa dočkala rekonštrukcie a je na svojom mieste v takej podobe, ako si ju pamätajú obyvatelia Žiaru ešte z čias socializmu. Socha je dielom sochárky Jarmily Podzimkovej Mráčkovej. Jej obnovu zaplatila žena zo Žiaru nad Hronom, ktorá však chce zostať v anonymite.

Digitálna úradná tabuľa nahradila vitríny

Ku klasickým informačným tabuliam a vitrínam v Žiari pribudla moderná digitálna úradná tabuľa, ktorá sa nachádza pri vchode do mestského úradu.

Otvorenie krytej plavárne

Zrekonštruovanú krytú plaváreň v Žiari nad Hronom slávnostne otvorili v piatok 22. septembra predseda Národnej rady Slovenskej republiky Boris Kollár, primátor mesta Peter Antal, prezident Slovenskej plaveckej federácie Ivan Šulek a za spoločnosť Hydro Extrusion Slovakia, a. s., Thor-Ove Horstad, ktorý je zároveň vlastníkom spoločnosti Slovalco.

Rekonštrukcia žiarskej plavárne začala v prvých mesiacoch roka 2020. V rámci rekonštrukcie sa vymenil obvodový plášť, zateplila fasáda a strecha, urobila sa nová vzduchotechnika a vykurovanie a vymenili sa všetky bazény, okenné a dverové výplne. Plavci majú k dispozícii nový nerezový plavecký bazén

s bezbariérovým vstupom a protišmykovou úpravou. Nerezové bazény sú aj v detskej časti. Zmenil sa tiež celý vstup do objektu, šatne sa spojili a vznikol tak zaujímavý spoločný priestor s výstupom do bazénovej časti. Urobila sa aj nová elektrina, zdravotníctvo, nové dlažby v bazénovej časti, šatne, sprchy, vstupná časť a podhlady. Náklady na rekonštrukciu žiarskej plavárne sa z pôvodne odhadovaných približne 3,5 milióna eur nakoniec vyšplhali na viac ako päť miliónov eur. Na projekt sa podarilo získať dotáciu z Fondu na podporu športu vo výške 500 000 eur a sumou 600 000 eur prispeli majitelia spoločnosti Hydro Extrusion Slovakia a. s. a spoločnosť Penta Investments Limited o. z. Ostatné výdavky hradilo mesto zo svojich vlastných zdrojov.

Od októbra platí zákaz parkovania na chodníkoch

Od nedele 1. októbra 2023 vstúpil do platnosti zákon, ktorý zakazuje parkovanie na chodníkoch. Cieľom bolo výrazne uľahčiť pohyb chodcom

V mestskom sade sa vysadilo 300 kríkov netradičného ovocia

11. októbra sa v mestskom sade v parku Štefana Moysesu konala výsadba drevín a kurz ovocinárstva pod vedením Ľudovíta Vašša zo združenia sadárov Ovocný strom. V Mestskom sade sú vysadené stromy starých ovocných odrôd. Nachádzajú sa v ňom odrody jabloní, hrušiek, čerešní a sliviek, na ktoré sa už zabudlo. Projekt spoločne pripravili v rámci spolupráce Oddelenie mestských projektov a Oddelenie životného prostredia MsÚ v Žiari nad Hronom. Prvá časť akcie patrila výsadbe, k 90 odrodám stromov tak pribudlo 300 ovocných krov, ako sú muchovníky, kaliny, trnky, rakytníky, driene, mišpule, hlošiny, arónie, ríbezle, figy, dule a ďalšie. Druhá časť bola zameraná na kurz ovocinárstva, počas ktorého boli prítomní účastníci zaškolení do umenia štepenia či rezov ovocných drevín, špeciálne veľkokorunných starých odrôd. Z projektu Nadácie Slovenskej sporiteľne získalo mesto na tento projekt finančné prostriedky vo výške 11450 eur.

Platené parkovanie v meste

Od štvrtku 2. novembra bolo oficiálne zavedené spoplatnenie parkovacích miest v Žiari nad Hronom. Týka sa štyroch zón, a to Ulice Š. Moysesu pred mestským úradom, pred bankami, pred hotelom Luna a spoplatnené boli aj parkoviská pri nemocnici. Tieto zóny sa považujú za najvyťaženejšie a najkritickejšie v meste.

Mesto Žiar nad Hronom prešlo kompletnou zmenou webovej stránky

Žiarska samospráva v stredu 22. novembra spustila nový dizajn svojej webovej stránky. Cieľom bolo zjednodušiť orientáciu obyvateľov pri vyhľadávaní informácií a zlepšiť jej prehľadnosť.

Zákaznícke centrum IDS BBSK

Verejná doprava v Banskobystrickom samosprávnom kraji prešla od 1. januára 2024 zmenou. Bol spustený e-shop a web, kde sa mohli všetci obyvatelia nášho kraja registrovať, začať používať dopravné karty či kúpiť si časové cestovné lístky. Ako uviedol na tlačovej konferencii predseda BBSK Ondrej Lunter, internet však nie je samozrejmosťou a tieto zmeny môžu byť problémom hlavne pre starších ľudí, ktorí nie sú jeho aktívnymi používateľmi. Z tohto dôvodu vznikli zákaznícke centrá už v ôsmich mestách v našom kraji, v ktorých pracovníci každému obyvateľovi poradili a vysvetlili, čo všetko zmeny obnášajú, pomohli mu zaregistrovať sa do IDS systému či vybrať si najvhodnejší cestovný lístok. Vo štvrtok 30. novembra 2023 predseda BBSK Ondrej Lunter, predseda predstavenstva Organizátor IDS BBSK Radoslav Vavruš a primátor mesta Peter Antal otvorili Zákaznícke centrum integrovaného dopravného systému Banskobystrického samosprávneho kraja aj v Žiari nad Hronom.

Nový chodník na žiarsky cintorín

Na septembrovom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Žiari nad Hronom schválili poslanci sumu 84 000 eur na vybudovanie chodníka k cintorínu. Na realizáciu projektu bola mestu Žiar nad Hronom schválená dotácia z Integrovaného regionálneho operačného programu vo výške 42 105,26 eur. Vytvorený bol nový betónový chodník, ktorý je na jednej strane vymedzený obrubníkom a na druhej strane je vybavený odvodňovacím rigolom. Vybudovaním novej vetvy chodníka sa predĺžilo verejné osvetlenie. Súčasťou nového chodníka sú tri malé oddychové zóny s osadenými lavičkami, smetnými košmi a informačnými tabuľami s menami významných osobností nášho mesta a históriou Žiaru nad Hronom.

Kino Hron prešlo kompletnou výmenou kinotechniky

V žiarskom kine sa kompletne vymenila kinotechnika. Vďaka tomu má divák z filmových premietaní oveľa silnejší zážitok. Desaťročný lampový projektor či dosluhujúci kinoserver tak nahradil nový a výkonnejší laserový projektor. Okrem toho bol 30-ročný zvukový systém vymenený za zvučnejšie profesionálne reproduktory a zvukový procesor značky Dolby.

VI. POLITICKO-SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

Referendum o zmene ústavy je neplatné

V sobotu 21. januára sa uskutočnilo celoslovenské referendum o zmene ústavy, ktoré prezidentka Zuzana Čaputová vyhlásila na základe petície občanov. Referendová otázka hovorila o viacerých bodoch, v ktorých by mohlo prísť k zmene. Jej cieľom bola možnosť zmeniť znenie Ústavy v otázke dĺžky volebného obdobia NR SR. V Žiari nad Hronom sa volilo v 16 okrskoch, pričom evidovaných bolo 14 386 oprávnených voličov. Referenda sa v našom meste zúčastnilo 4 477 voličov, čo predstavuje 31,12 percentnú účasť. Odpoveď ÁNO zakrúžkovalo 4 381 občanov, čo predstavuje 97,85 percenta a odpoveď NIE 49 občanov, čo predstavuje 1,09 percenta. Referendum bolo z dôvodu nízkej účasti vyhlásené za neplatné.

Víťazom predčasných parlamentných volieb sa stala strana SMER – SSD

Predčasné parlamentné voľby sa konali v sobotu 30. septembra 2023 a zúčastnilo sa ich 68,51 percent Slovákov. V rámci celého Slovenska bolo do zoznamu voličov zapísaných 4 388 872 občanov. Právo voliť využilo 3 007 123 občanov. Zo zahraničia volilo 58 779 ľudí, čo je 1,95 percentná účasť. Volilo sa v 6 014 okrskoch, zápisnice boli odovzdané zo 6 013 okrskov. V celonárodnom hlasovaní získala strana SMER – SSD 22,94 percenta hlasov, v parlamente ju tak zastupovalo 42 poslancov. Druhé miesto patrilo strane Progresívne Slovensko, ktoré volilo 17,96 percenta Slovákov. V parlamente mala táto strana 32 poslaneckých mandátov. Na treťom mieste skončila strana Hlas – SD so ziskom 14,7 percenta hlasov. V parlamente obsadila 27 kresiel. V parlamente bola opäť aj koalícia OĽANO a priatelia, Kresťanská únia a Za ľudí (8,89 %) so 16 poslancami a strana SaS (6,32 %) s 11 poslancami. Po rokoch sa do národnej rady vrátilo aj Kresťanskodemokratické hnutie so ziskom 6,82 percenta hlasov a v parlamente tak malo 12 poslancov. Do parlamentu sa dostala aj Slovenská národná strana, ktorá so ziskom 5,62 percenta hlasov získala 10 poslaneckých miest.

V meste Žiar nad Hronom bolo zriadených 16 volebných okrskov, v ktorých bolo zapísaných celkovo 13 865 voličov. Sobotňajších volieb sa zúčastnilo 8 908 občanov, čo predstavovalo 64,24 percentnú účasť. Vydaných bolo 637 hlasovacích preukazov, v Žiari nad Hronom na hlasovací preukaz odvolilo 276 občanov. O voľbu zo zahraničia poštou požiadalo 241 občanov, vrátilo sa 190 hlasovacích lístkov. Strana SMER – SSD zvíťazila nielen na Slovensku, ale najväčšiu dôveru jej prejavili aj občania Žiaru nad Hronom. Celkovo v našom meste získala táto strana 26,74 percenta hlasov. Na druhom mieste skončila strana Hlas – SD so ziskom 19,65 percenta hlasov a na treťom mieste Progresívne Slovensko so ziskom 17,85 percenta hlasov.

VII. KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ UDALOSTI

Bál Žiarčanov

Prvým veľkým podujatím roka bol Bál Žiarčanov, ktorý sa do mesta vrátil po troch rokoch. Celkovo sa 20. januára prišlo zabaviť 330 hostí. Moderátorkami večera boli Janka Kovalčíková a Lenka Libjaková. Prijemnú tanečnú atmosféru zabezpečili DJ Pepe (Twentyfive párty) a hudobná skupina POČIN. Špeciálnym hosťom večera bola Dominika Rošková s tanečným partnerom.

Športovec mesta

V stredu 15. februára sa uskutočnilo oceňovanie najúspešnejších športovcov mesta Žiar nad Hronom za rok 2022. Ocenenia si prevzali žiarski športovci, medailisti z majstrovstiev kraja, Slovenska, Európy a z majstrovstiev sveta. Udelené bolo aj ocenenie In memoriam. (pozri kapitolu šport str. 52.)

Rekordná fašiangová veselica

V sobotu 18. februára sa mal ulicami mesta presúvať fašiangový sprievod v maskách, ktorý mal mať cieľ vo Svätokrížskom dome. Z dôvodu nepriaznivého počasia bolo podujatie zrušené. Žiarčania si fašiangy užili na tradičnej fašiangovej veselici, v hlavnej sále si zatancovalo až 280 fašiangovníkov. Do tanca hrala populárna skupina Akropola a ako špeciálny hosť vystúpila speváčka Gizka Oňová.

Učiteľ na jednotku

Vo štvrtok 23. marca sa pri príležitosti Dňa učiteľov v obradnej sieni mesta konalo každoročné oceňovanie žiarskych pedagógov. Už tradične boli z každej materskej a základnej školy primátorom mesta Petrom Antalom ocenení vybraní učitelia, ktorí roky odovzdávajú vedomosti svojim zverencom. Udelená bola aj Cena primátora za dlhoročný prínos v oblasti vzdelávania.

Ocenení pedagógovia:

Základná škola na Ulici Dr. Janského: RNDr. Monika Rajčanová, Andrea Mazan

Základná škola na Ulici M. R. Štefánika: Mgr. Ľubomír Kundera, Mgr. Martina Polachová

Základná škola na Jilemnického ulici: Mgr. Dana Stemnická, Mgr. Paulína Podmanická

ZŠ s MŠ Štefana Moyses: Mgr. Katarína Hricová, Mgr. Daniela Kolháneková

ZUŠ Zity Strnadovej-Parákovej: PaedDr. Zuzana Hufková Bódiová

Centrum voľného času: Mgr. Dana Mokrošová

MŠ na Ulici Dr. Janského: Darina Golianová, Soňa Balážová

Cena primátora mesta:

Mgr. Soňa Neštinová, Základná škola na Ulici Dr. Janského za svedomitú a kreatívnu pedagogickú činnosť, zodpovedné plnenie úloh a inovatívny prístup vo výchovno-vzdelávacom procese

78. výročie oslobodenia mesta

Vo štvrtok, 30. marca 2023 pri príležitosti 78. výročia oslobodenia nášho mesta pri pamätnej tabuli na Námestí Matice slovenskej položili vence primátor mesta Peter Antal, prednosta okresného úradu Michal Zdycha, členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a poslanci mestského zastupiteľstva.

Stavanie mája

V piatok 28. apríla bolo žiarske námestie plné talentovaných ľudí, energie, krásy, tradícií a zábavy. Po dvoch rokoch sa Žiarčania stretli, aby spoločne postavili máj, ktorý námestie krásil až do konca mesiaca. V sprievodnom programe účinkovali detský FS Hroniarik zo ZUŠ Zity Strnadovej-Parákovej a mužská spevácka skupina Sekera.

Deň detí

4. júna mesto Žiar nad Hronom a mestské kultúrne centrum zorganizovalo celomestské oslavy Medzinárodného dňa detí v Parku Štefana Moysesu. Žiarsky Deň detí sa niesol s podtitulom Cesta rozprávkovým parkom. Na všetky deti i rodičov čakal čarovný rozprávkový príbeh, zábavné stanovišťa s profesionálnymi hercami v krásnych kostýmoch, dobrodružné úlohy. Okrem rozprávkovej cesty si deti užili aj zaujímavý pódiový a sprievodný program, hry, súťaže, maľovanie na tvár, veľa stánkov s dobrotami pre malých aj veľkých a nafukovacie atrakcie. Počas celého dňa ich zabával škriatok Lolo, svoju šou predviedol aj Mr. Bubble a nechýbala ani mimoriadne obľúbená penová párty.

Žiarsky Dogfest

Podujatie Žiarsky Dogfest organizoval útulok Žiarsky chlpáč v sobotu 24. júna v Parku Š. Moysesu. Je to akcia venovaná milovníkom a majiteľom psov. Tí so svojimi štvornohými chlpáčmi súťažili vo viacerých kategóriách a získať tak mohli zaujímavé a atraktívne ceny. Súťažilo sa o najkrajšieho chlpáčka, o najkrajšiu masku dieťa + psík a o najkrajší psí trik, čiže dogdancing. Hlavnou myšlienkou podujatia bolo predstaviť činnosť psieho útulku Žiarsky chlpáč aj samotných psíkov, ktorí sa v ňom nachádzajú a doteraz si nenašli svoj trvalý domov. Z Bratislavy prišla na Dogfest veterinárka Mária Poláčková, ktorá priblížila život so psom z pohľadu zverolekára. Súčasťou podujatia bol aj workshop pod vedením vedúcej Žiarskeho chlpáča a Maxovej školy pre psov, Renaty Kořínkovej. Cieľom workshopu bolo poukázať na to, že pracovať sa dá s každým psíkom bez ohľadu na to, z akého prostredia pochádza. Na DogFeste sa podarilo pre útulok vyzbierať takmer 1200 eur.

Šášovské hradné hry

V sobotu 29. júla sa uskutočnil už 19. ročník obľúbených Šášovských hradných hier, ktoré organizovalo Združenie na záchranu hradu Šášov. Celé podujatie otvoril výstup na hrad. Program pokračoval vystúpeniami šermiarov, sokoliarov a divadelníkov. Okrem toho bolo pripravených množstvo sprievodných aktivít, ako napríklad lukostreľba, tvorivé dielne, jazda na koni a súťaže pre deti, jednotlivcov aj celé rodiny. Novinkou 19. ročníka bolo vystúpenie divadelnej skupiny Fédér Teáter, ktorá odohrala rozprávku O príšernej krásnej princeznej. Na podujatí bolo možné podpísať petíciu za systematické financovanie záchranu kultúrnych pamiatok, ktorej iniciátorom sú členovia celoslovenského združenia Zachráňme hrady.

City fest

V sobotu 6. augusta 2023 sa konal 16. ročník jedného z najobľúbenejších kultúrnych podujatí, City fest. Napriek nepriaznivým predpovediam počasia, ktoré priebeh akcie ohrozovali, sa ho zúčastnilo 5 500 ľudí,

a to nielen zo Žiaru nad Hronom, ale aj zo Zvolena, Handlovej či Banskej Bystrice. Počas tohto ročníka vystúpili René Rendy a Cico band, Tina a Moja reč, Fragile, Dalibor Janda a Prototyp, Best of 90s the show, Sitňan, Heľenine oči, Horkýže Slíže a celé podujatie ukončil DJ EKG.

Okrem toho sa už tradične odovzdávali ceny Zlatý klinec, čo je ocenenie, ktoré sa každoročne odovzdáva práve na City feste ako pocta ľuďom, ktorí boli a stále sú významným prínosom pre naše mesto v oblasti kultúry a umenia. Cenu spoločnosti Nema Slovakia získal žiarsky fotograf Dušan „Dupe“ Pethö, Cenu riaditeľky Mestského kultúrneho centra v Žiari nad Hronom Ľubica Kristová z Tanečnej školy Krist a Cena primátora mesta v tomto roku putovala do rúk dlhoročnej riaditeľky Základnej umeleckej školy Zity Strnadovej-Parákovovej, Dany Kravecovej.

Najproblematickejším odpadom na City feste sú ohorky, ktoré vo veľkých množstvách návštevníci zanechávajú na trávnatých plochách parku. Mestské kultúrne centrum v Žiari nad Hronom sa preto potešilo sponzorskému daru spoločnosti Philip Morris Slovakia. V spolupráci s firmou Eco Butt organizátor získal takmer 1 500 kusov vreckových popolníkov, ktoré sa rozdávali pri vstupe na festival. Vyzbierané cigaretové ohorky boli po zbere predmetom ďalšieho spracovania a stali sa tak druhotnou surovinou spracovávanou firmou Eco Butt na výrobu asfaltov do ciest a chodníkov.

Beer fest

Sobota 19. augusta patrila v žiarskom parku opäť kvalitným pivám, dobrému jedlu a nespútanej zábave. Atraktívny program, krásne počasie, dobré guláše a pívko pritiahli do parku 800 divákov. Do súťaže vo varení sa zapojilo celkovo 14 tímov, ktoré spolu navarili 15 druhov gulášov. Aj tento rok organizátori opäť oslovili menšie rodinné pivovary, aby ponúkli Žiarčanom svoje pivné špeciály. O skvelú zábavu sa postarali skupiny Duchoňovci, Banda Americano, Hrdza, Exil, ale aj moderátor Rišo Vrablec s tradičnými pivnými súťažami.

Kino na schodoch

V rámci podujatia Kino na schodoch sa v roku 2023 premietalo počas oboch prázdninových mesiacov. V júli sa pod holým nebom premietali filmové tituly Jurský svet, Príliš osobná známosť a Mimoni 2, v auguste to odštartovali Pulp Fiction – Historky z podsvetia a po nich prišli na rad filmy Šťastný nový rok a Ježko Sonic 2. Tento ročník bol mimoriadne silný, čo sa týka návštevnosti. Spolu si filmy zo schodov pozrelo približne 640 divákov

79. výročie SNP

Pri príležitosti 79. výročia Slovenského národného povstania sa v pondelok 28. augusta uskutočnilo spomienkové stretnutie pri soche Ladislava Exnára pred Základnou školou na Ul. Dr. Janského. Položením vencov k soche Ladislava Exnára si prítomní uctili pamiatku všetkých obetí Slovenského národného povstania, ako aj odkaz najväčšieho povstania počas druhej svetovej vojny. Spomienkové zhromaždenie pokračovalo v popoludňajších hodinách na Šibeničnom vrchu položením venca a zapálením vatry. O kultúrny program na podujatí sa postarala mužská spevácka skupina Sekera.

Víno v MsKC

Podujatie Víno v parku sa tento rok uskutočnilo z dôvodu nepriaznivého počasia v hlavnej sále MsKC 23.septembra. Mesto Žiar nad Hronom chcelo festivalom nadviazať na tradíciu, ktorá sa už od roku 1776 spája so Svätým Krížom. Festival sprevádzal aj bohatý kultúrny program. Ako prvá vystúpila ĽH Majerovci a Ferko Kmeť, hlavnou hviezdou bol Janko Lehotský a program ukončili Timea Acoustic Trio. Programom sprevádzal Marián Vojtko. Okrem bohatého kultúrneho programu na návštevníkov čakali lahodné vína, grilované špeciality, čerstvé syry a originálna káva. Presťahovanie podujatia do interiéru sa neosvedčilo a odzrkadlilo sa to na nízkej návštevnosti, v zlom počasí prišlo necelých 150 milovníkov vína.

Volejbal v Žiari nad Hronom oslávil 70 rokov

Organizovaný volejbal v Žiari nad Hronom oslávil svoje 70. výročie. Pri tejto príležitosti sa v hlavnej sále mestského kultúrneho centra konal slávnostný galavečer, na ktorom si pozvaní hostia pripomenuli nielen históriu žiarskeho volejbalu, ale ocenili aj osobnosti žiarskej volejbalovej scény. Celé podujatie otvorila svojím vystúpením hudobná skupina Cigánski diabli. Okrem spomínaného vystúpenia sa do programu zapojili aj Patrik Šarkozi a Patrik Gábor zo ZUŠ Zity Strnadovej-Parákovej v Žiari nad Hronom a tanečné vystúpenie si pripravili aj úradujúce volejbalové majsterky. Hlavnou časťou programu sprevádzala divákov Jela Šuleková a Vladimír Baran. Postupne predstavili všetky významné osobnosti, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou žiarskeho volejbalu.

Počas galavečera predstavili aj históriu volejbalu v našom meste. Tá sa začala vo Svätom Kríži v tridsiatych rokoch 20. storočia, keď sa okrem futbalu začal hrať aj tento šport. V štyridsiatych rokoch mal volejbal charakter užitočnej zábavy a v päťdesiatych došlo k jeho výraznému rozvoju. Prvé zmienky o činnosti žiarskeho volejbalového oddielu siahajú do roku 1953, vtedy sa v meste a okolí začali vytvárať nové pracovné príležitosti. K zakladajúcim členom volejbalového oddielu patrili Ivan Brocko, Pavel Kosegi, Mária Bošková, Melánia Flímelová, Milan Kaštier, Karol Martinček, Emil Turaz, Karol Krist, Gabriel Ritter, Jozef Briatka a mnohí ďalší. Úspešná história volejbalu v našom regióne sa písala aj vďaka ľuďom, ktorí už nie sú medzi nami, a to Ján Kukučka, Karol Martinček, Karol Krist, Ľubor Utešený, Dmitrij Utešený, Ladislav Bárdi, Karol Smílek, Július Csitári, Igor Láska, Blažej Šimek, Pavel Kosegi, Dušan Beňo, Dušan Lajčiak.

Ocenené boli osobnosti žiarskej volejbalovej scény, ale aj samotný klub. Ocenenie si tí, ktorí prispeli k rozvoju volejbalu v našom meste, prebrali z rúk prezidenta volejbalového klubu Igora Korbela a člena Jozefa Číža. Okrem toho sa ocenení podpísali aj do pamätnej knihy. Pamätný list za dlhoročnú aktívnu činnosť v prospech VK Žiar nad Hronom, za propagovanie volejbalu v našom regióne a za výchovu mladých hráčov a hráčok volejbalu získali Ľudovít Franko, Ondrej Čurný, Jaroslav Hlaváč, Ivan Toth, Ján Mnich, Pavel Dobrovič, Peter Rozinay, Rudolf Budiaš, Otto Šimonovič, Jaroslav Štefanča a Monika Dobrovičová. Pamätný list zároveň získali hráči Stanislav Beran, Jozef Briatka, Ivan Brocko, Jan Garaj, Alexander Púpava, Emil Turaz, Dušan Miniarik, Gabriel Ritter a Ladislav Ritter. Ďakovný list za výchovu mladých hráčov a hráčok volejbalu v Žiari nad Hronom, za dlhodobú trénerskú a funkcionársku prácu pre volejbalový klub a za propagáciu a rozvoj volejbalu v regióne Žiar nad Hronom získali súčasní aktívni tréneri a funkcionári Peter Kollárik, Peter Uhrovič, Valéria Šestáková, Elena Rozenbergová, Eva Bieliková, Matúš Tesák a Andrea Kosorinská. Cenu MŠK Žiar nad Hronom, Oblastného výboru STRED, mesta Žiar nad Hronom a Slovenskej volejbalovej federácie získal volejbalový klub.

Žiarsky jarmok

Žiarsky jarmok sa začal vo štvrtok 12. októbra už tradične predajom občerstvenia, pričom najväčší záujem bol o burčiak. Od piatku 13. do soboty 14. októbra svoje predajné stánky rozložili aj ostatní predávajúci. Dominovali stánky so spotrebným tovarom a potravinami, ale v hojnom počte bolo zastúpené aj občerstvenie. S jarmokom sú úzko späté aj viaceré sprievodné a kultúrne podujatia a veľkej obľube, najmä u mladých ľudí, sa tešili zábavné atrakcie a kolotoče. Počas troch dní na svätokrížskom námestí vystúpili ŠHT, Vibe, Neznámi, Los Barados, CHilli Fellaz, Veronika Rabada, Hudba z Marsu, Guns and Roses Tribute, Srnka Band, Country Limit Club, Borovienka, Rock Tuning.

Remeselná ulička bola súčasťou jarmoku aj v tomto roku. V rámci nej svoje výrobky predstavovali a predávali vareškári, hrnčiari či drotári. Tvorivé dielne sa presunuli do Svätokrížskeho domu. Tam prebiehali aj Župné trhy, ktoré organizoval Banskobystrický samosprávny kraj, svoje výrobky predávali 16 lokálni remeselníci. Návštevníci tam našli napríklad keramiku od Janky Schwarzbacherovej, smaltované šperky od Ivy Javorčíkovej, perníky od Ľubice Mitterovej, umelecké kováčstvo predviedla a výrobky predávala Andrea Kosecová, nechýbali celozrnné sušienky Almasan či raňajkové cereálie NATURIQ, výrobky z ovčej vlny a mnoho ďalšieho. Svätokrížsky dom sa taktiež obohatil o vystúpenia MSS Sekera a heligonkára Ferka Kmeťa, ktoré prebiehali na pódiu.

Mikuláš

Mikuláš znovu po roku rozsvietil na námestí vianočnú výzdobu aj živý vianočný stromček v utorok 5. decembra. Do Žiaru nad Hronom prišiel spolu s čertom a anjelom, ale aj s ďalšími rozprávkovými bytosťami, čomu sa potešili všetky žiarske detičky.

Primátorský punč

K Vianočným trhom už neodmysliteľne patrí aj predaj primátorského punču. V piatok 15. decembra ho najskôr predávali pracovníci mestského úradu a popoludní aj primátor Peter Antal spolu s viceprimátorom Ladislavom Kukulíkom. Počas dňa sa nakoniec podarilo vyzbierať 680 eur. Výťažok sa prerozdelením medzi dve rodiny. V jednej rodine je osamelá matka, ktorá sa stará o zdravotne ťažko znevýhodnené dospelé dieťa. Druhú časť výťažku odovzdal primátor osamelej matke seniorke, ktorá sa stará o zdravotne ťažko znevýhodnené dieťa, pričom ona sama je dlhšiu dobu imobilná. Návštevníci trhov tak mohli jeho kúpou primátorského punču pár dní pred Vianocami prispieť na dobrú vec.

Vianočná kapustnica

V stredu 20. decembra sa konala tradičná súťaž vo varení kapustnice – Žiarska kapustnica. Víťazné kapustnice vyberala odborná porota zložená z kuchárov a každý z tímov daroval výťažok z predaja tým, ktorí to potrebujú. išlo o rôzne charitatívne organizácie či občianske združenia. Víťazné kapustnice navarili na prvom mieste Žiarska Štvorka, na druhom Sportleader academy APES a na treťom Ľadové medvede.

Výtťažok z mestskej kapustnice vo výške 398 eur bol venovaný Spolku pre autistov. K tomuto výtťažku sa pridali aj iné súťažiaci subjekty

VIII. KULTÚRA

Činnosť MsKC (Mestské kultúrne centrum Žiar nad Hronom)

Mestské kultúrne centrum je príspevkovou organizáciou mesta Žiar nad Hronom. Jej poslaním je zabezpečenie verejnoprospešných činností zameraných na uchovávanie a rozvoj kultúrnych tradícií, potrieb a záujmov obyvateľov mesta a jeho návštevníkov v oblasti kultúry.

Rozpočet MsKC na rok 2023 bol zostavený v zmysle §10 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých predpisov. Celkové príjmy aj výdavky boli rozpočtované sumou 671 570,00 eur. Skutočné príjmy boli vo výške 945 981,84 eur vrátane finančných operácií, výdavky boli vo výške 945 981,84 eur. Mestské kultúrne centrum vykázalo za rok 2023 zo svojej hlavnej činnosti záporný výsledok hospodárenia -8 261,93 eur. Záporný výsledok hospodárenia bol vysporiadaný z rezervného fondu organizácie. Zostatok RF MsKC je 28 950,96 eur.

Súčasťou MsKC je Mestská knižnica Michala Chrásteka, ZPOZ, kino Hron, výstavná činnosť.

Zmeny počas roka 2023

- Knižnica získala na nákup kníh z Fondu na podporu umenia grant vo výške 2 800 eur.
- Kino Hron získalo na podporu návštevnosti z Audiovizuálneho fondu 1 564 eur .
- Nadácia ZSNP a Slovalco podporila kultúrne podujatia počas roka 2023 dotáciou vo výške 9 747 eur.
- Firma Nemark Slovakia, s. r. o. podporila City fest finančným príspevkom 10 000 eur.
- Oblastná organizácia cestovného ruchu Región GRON podporila kultúrne podujatia konané počas roka 2023 finančným príspevkom 3 000 eur.
- Nadácia FAGOR Ederland Slovensko prispela na obnovu Svätokrížskeho domu finančným príspevkom 300 eur.
- Tubapack, a. s. podporil kultúrne podujatia počas roka príspevkom 2 000 eur.
- Boli zakúpené nové kreslá a konferenčné stolíky do foyeru hlavnej sály.
- Mesto zrekonštruovalo sociálne zariadenia na 1. podzemnom a 2. nadzemnom podlaží a pánske toalety na 1. nadzemnom podlaží.

Kultúrne podujatia

Hlavná dramaturgia podujatí MsKC sa každoročne opiera o niekoľko stabilných podujatí, ktoré by mali uspokojiť čo možno najširšie divácke spektrum a požiadavky na kultúru v meste. Tým najdôležitejším zámerom je zabezpečiť stále miesto a rôzne príležitosti pre účinkovanie domácich a regionálnych umelcov. V roku 2023 na podujatiach vystupovali TŠK Stella, FS Hron, MSS Sekera, Ženská spevácka skupina FS Hron, ĽH Majerovci, Ferko Kmeť, Šášovčan, Sitňan, ŠHT, Vibe, Kulich & Kolegium, Radiopieces, Agáta, Juraj Maxián, Laluz, Moruša, Akropola, Timea acoustic trio, Banda Americano, Bios, Michal Černaj, Lenka Libjaková, ale aj formácie, v ktorých hrajú Žiarčania, ako napríklad Chillí felaz, Rock tuning či The best of Meky.

Tanečné zábavy

Bál Žiarčanov

Fašiangová veselica

Skoromájová veselica – Maduar video oldies party

Spoločensko-kultúrne podujatia

Víno v MsKC – Janko Lehotský, ĽH Majerovci, Timea akustic band, Ferko Kmet'

Stretnutie rodákov v Opatovciach

Šášovské hradné hry

Žiarsky jarmok – ŠHT, Vibe, Los Brados, Neznami, Chilli Felaz, Rabada, Hudba z Marsu, Guns and Roses Tribute, Srnka band, Country limit club, Borovienka, Rock tuning, ĽH Jakubisovci, Ferko Kmet'

Deň úcty k starším: Jubilanti mesta – Helena Vrtichová, Duo Jewel

Vianoce v meste – Vianočný Počin, Radiopieces, Miro Žbirka revival, Vrbovske vrby, The Rockin two, Žiarska kapustnica – Tomáš Bezdeda, Lenka Piešová band, Živý betlehem, Janko Kulich a Kolegium,

Adventný koncert v kostole

Rodičovské inšpirácie

Koncerty:

Katka Koščová

Juraj Hnilica

Kali & Peter Pan

Inékafe

Sima Magušinová

Šláger klub – Ľudovít Kašuba a Martina Kreibich

Peter Bič Projekt

Vojta Nedvěd

Desmod Teatro set

Punkconcert – Agáta, ŠHT, Pivnica

Divadelná produkcia pre dospelých

Muzikály:

Voda, čo ma drží nad vodou – dve predstavenia

The Duchons

Činohra

Zahráte mi manžela?

Madona s dieťaťom – Radošinské naivné divadlo

Účet

Neskoro večer – Peter Marcin

Serjoža – Šášovčan

Otec

Let č. 124

Silné reči – 2 predstavenia

Tanečné prestavenie

Koločas – Lúčnica

Podujatia pre deti

Smejko a Tanculienka

Miro Jaroš

Spievankovo
Ľadové kráľovstvo
Cesta rozprávkovým parkom – Deň detí
Mikuláš v meste

Tanečné súťaže

XXXII. pohár primátora
Majstrovstvá Slovenska v plesových choreografiách

Festivaly

City fest – Sitňan, Rene Bens a Cico and band, Tina a Moja reč, Fragile, Dalibor Janda, Heľenine oči,
Horkýže Slíže, DJ EKG, The Best of 90s show
Beer fest – Duchoňovci, Banda Americano, Hrdza, Exil
Žiarsky ZOB – Exfónia, Moruša, Pelami, Janko Kulich & Kolegium

Podujatia organizované v spolupráci:

LEGO liga
Workshop Cirkulárny Žiar
Prehliadka seniorských speváckych zborov
Deň tanca – krajská a celoslovenská prehliadka POS
Mladý technik
Divadelný festival ZUŠ – Prednášam, teda som
Dotyk lesa
Futbalová exhibícia OZ Svetielko
Žiak na Jednotku
Rozlúčka deviatakov so ZŠ
DOG fest – Útulok v parku
Galavečer k 70. výročiu volejbalového klubu
Sirius – lekárske vyšetrenia
Stredoškolaček – CPPaP
Benefičný koncert 1. ZŠ

Počas roka 2023 MsKC zorganizovalo 87 podujatí, ktoré navštívilo viac ako 36 000 divákov.

Mestská knižnica Michala Chrásteka

K MsKC neodmysliteľne patrí aj Mestská knižnica Michala Chrásteka, ktorá utvára a sprístupňuje univerzálny knižničný fond a zároveň poskytuje knižnično-informačné služby.

Knižnica každoročne dostáva od mesta finančnú podporu na nákup kníh a časopisov vo výške 4 000 € a zároveň žiada o dotáciu z grantov FPU. V minulom roku sa jej takto podarilo získať 2 800 €.

Celkovo v roku 2023 bolo zakúpených do knižnice 588 nových publikácií. Do oddelenia pre dospelých 436 kusov, do detského oddelenia 152 kusov. Darom knižnica získala 85 kníh.

Knižnica taktiež organizuje podujatia pre deti z materských aj základných škôl. V minulom roku sa na 125 kolektívnych podujatiach zúčastnilo 2 385 detí.

Celkovo knižnicu navštívilo 12 281 čitateľov a zapožičalo si 52 804 publikácií.

Kino HRON

V roku 2023 kino premietalo po celý rok, bez obmedzení a ponuka kina bola bohatá na aktuálne premiérové filmy. Jediná odstávka kina bola počas štyroch dní v novembri 2023, keď sa redigitalizovala celá kinotechnika za nový projektor, zvukové zosilňovače a profesionálne reproduktory v kinosále. Výmena bola hraená z dotácie Ministerstva kultúry SR a spolufinancovania mesta Žiar nad Hronom.

Okrem bežného premietania kino prinieslo detské premietanie zadarmo k MDD aj k Mikulášovi, obľúbené letné Kino na schodoch s doteraz najvyššou návštevnosťou a filmový festival Expedičná kamera.

Počas roka 304 premietaní navštívilo 12 853 divákov.

ZPOZ (Zbor pre občianske záležitosti)

Aktivity prostredníctvom ZPOZu obsiahnu život človeka od narodenia pri vítaní do života, cez okamihy zakladania novej rodiny, významné výročia, udalosti, pamätné dni, až po okamih poslednej rozlúčky.

Obrady:

Sobáše – 76, na nádvorí Biskupského kaštieľa sa uskutočnilo spolu 8 občianskych sobášov, z toho 1 sobáš z dôvodu nepriaznivého počasia sa v deň konania preložil do Biskupskej sály. V Biskupskej sále sa zosobášilo 10 párov

Pohreby – 62,

Uvítania do života – na 9 uvítaniach bolo prijatých 30 detí

Netradičné obrady a slávnosti:

Ples seniorov

Novoročné stretnutie primátora mesta s osobnosťami mesta

Stretnutie s prvým narodeným občanom mesta v roku 2023

Oceňovanie najúspešnejších športovcov mesta za rok 2022

Učiteľ na jednotku – prijatie učiteľov pri príležitosti Dňa učiteľov

Regionálna prehliadka spevákov seniorov

78. výročie oslobodenia Svätého Kríža – kladenie vencov

78. výročie víťazstva nad fašizmom – kladenie vencov

Chlebík náš každodenný – Koncert pre mamu:

Prijatie maturantov – po prvýkrát sa prijatie študentov piatich tried maturitných ročníkov konalo v Biskupskom kaštieli

Deň matiek v domove dôchodcov

Sľub priateľstva – 8 tried predškolákov

Prijatie deviatakov – 2 triedy

79. výročie SNP – kladenie vencov

Letokruhy – program pre 70, 80, 90,100-ročných jubilantov mesta

Program pri príležitosti Mesiaca úcty k starším v Domove dôchodcov v Žiari nad Hronom

Rozhlasová relácia k Pamiatke zosnulých

Vianočný rozhovor – program v domove dôchodcov a klube dôchodcov

Žiarsky talent

Odovzdávanie stužiek maturantom

Výstavná činnosť

Výstavná činnosť zabezpečuje prípravu a realizáciu autorských a dohodnutých výstav tematicky zameraných na prezentáciu autorov z mesta a regiónu, oblasti histórie, archeológie, výtvarného umenia, zemepisu. Ďalej zabezpečuje pravidelnú návštevnosť stálych expozícií a inštalovaných výstav, priebežnú propagáciu v mestských novinách, televízii ATV, regionálnej tlači a sprevádzanie a lektorovanie návštev inštalovanými výstavami.

Archeologická expozícia, pamätná izba Štefana Moyses a Galéria Júliusa Považana plnohodnotne fungujú v priestoroch Kaštieľa Štefana Moyses, kde boli presťahované v roku 2020.

Výstavy:

Krojované miniatúry – výstava bábik v krojoch

35. jarný salón 2023 – regionálna súťažná výstava neprofesionálnej tvorby

Výber z tvorby – autorská výstava Dáriusa Bónu

Tvorba žiakov výtvarného odboru ZUŠ

Krajina pokoja – Akvarely Júlie Kniezovej

Zo života hmyzu – výstava fotografií Jána Hrica

Výber z tvorby – výstava enkaustika a keramika Renáty Sádovskej z Nitry

Čo sa skrýva pod šatami – výstava dobovej spodnej bielizne

Počet zamestnancov MsKC k 31. 12. 2023 bol 21, z toho 5 vo vytvorenom chránenom pracovisku. Riaditeľkou bola PhDr. Michaela Hric Pribilincová, PhD.

Činnosť POS (Pohronské osvetové stredisko)

Pohronské osvetové stredisko je kultúrnou inštitúciou, ktorá realizovala kultúrno-osvetové aktivity a profesionálne organizuje voľný čas detí, mládeže a dospelých v okresoch Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica a Žarnovica prostredníctvom festivalov, prehliadok, súťaží, výstav, tvorivých dielní, školiťských podujatí, metodických dní, klubovej činnosti, inštruktáží, školy tradičného a súčasného remesla. Umožňuje sprostredkovať nové poznatky zo všetkých žánrov záujmovo-umeleckej činnosti prostredníctvom tvorivých dielní, zabezpečuje primárnu prevenciu sociálno-patologických javov, klubovú činnosť, ekologickú výchovu, podujatia k výročiam významných udalostí a dejateľov, prednášky, besedy, autorské večery a zabezpečuje kontakt s amatérskymi kolektívami a jednotlivcami. Zabezpečuje metodiku v kultúrno-osvetovej oblasti pre obce, mestá, súbory a jednotlivcov, menežuje účinkovanie amatérskych súborov a jednotlivcov, zaoberá sa edičnou činnosťou, archivuje nehmotné kultúrne dedičstvo. V roku 2023 POS usporiadalo 31 súťaží, prehliadok a festivalov a 98 kultúrno-spoločenských podujatí, buď ako hlavný organizátor alebo spoluorganizátor.

Na rok 2023 bol Pohronskému osvetovému stredisku schválený rozpočet vo výške 296 009,00 eur, rozpočtovými opatreniami bol rozpočet navýšený o 9 850,00 eur. Celkové príjmy predstavujú sumu 378

191,70 eur, celkové výdavky 366 267,57 eur. Na základe splnenia všetkých podmienok hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti bol výsledok hospodárenia za účtovné obdobie roku 2023 pred zdanením kladný vo výške 12 470,99 eur.

Organizované miestne, regionálne a celoslovenské súťaže, festivaly a prehliadky

Jarný salón – regionálne kolo celoštátnej postupovej súťaže a výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby

AMFO – regionálne kolo celoštátnej postupovej súťaže a výstavy amatérskej fotografickej tvorby

Cineama – regionálne a krajské kolo celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky amatérskej filmovej tvorby

Folklor očami detí – pri príležitosti 28. ročníka detského folklórneho festivalu Pod Inovcom

Žiarsky festival remesiel - tvorba lokálnych remeselníkov a handmade tvorcov

Eniky Beniky – regionálne kolo celoštátnej postupovej prehliadky a súťaže folklórnych súborov z okresov BS, ZC, ZH

Spievam, spievaš, spievame – regionálne kolo celoštátnej postupovej prehliadky Nositelia tradícií a Vidiečanova Habovka

Deň tanca – regionálne, krajské a celoslovenské kolo postupovej prehliadky moderného a módného tanca

Spolu sme lepší – nové podujatie, ktorým začíname obohacujeme úsek moderného tanca

Pod Inovcom – detský folklórny festival Pod Inovcom sa konal v amfiteátri, na futbalovom ihrisku a v DSS Dominik vo Veľkej Lehote

Polícia známa neznáma – regionálna výtvarná súťaž

Zechenterova Kremnica – regionálna súťažná prehliadka v umeleckom prednese v rámci celoštátnej postupovej súťaže 69. ročníka Hviezdoslavov Kubín

Sládkovičova Štiavnica – regionálna súťažná prehliadka v umeleckom prednese v rámci celoštátnej postupovej súťaže 69. ročníka Hviezdoslavov Kubín

Hviezdoslavov Kubín – regionálna súťažná prehliadka v umeleckom prednese v rámci celoštátnej postupovej súťaže 69. ročníka Hviezdoslavov Kubín

Melekova divadelná Nová Baňa – regionálna súťažná prehliadka amatérskych divadiel dospelých v rámci 48. ročníka celoštátnej postupovej súťaže Belopotockého Mikuláš

Rozprávkové javisko – krajské kolo 50. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky detskej dramatickej tvorivosti Zlatá priadka

Viva il canto – krajská postupová prehliadka a súťaž v zborovom speve

Salamender očami detí – celoslovenská súťaž a výstava na tému: Slovenské baníctvo v rozprávkovom svete permoníkov a víl, ktoré mali súťažiaci možnosť stvárať ako výtvarné a literárne dielo, alebo v novej kategórii, v nej mohli predviesť pomocou digitálnej techniky.

Textilná tvorba – celoslovenská súťažná výstava neprofesionálnej textilnej tvorby

Najkrajšia dovolenková fotografia – V Múzeu vo Svätom Antone sa konal 26. ročník celoslovenskej súťaže a výstavy amatérskej fotografickej tvorby

Vianoce a cappella – celoslovenská prehliadka vokálnych zoskupení a cappella

Celoslovenské podujatia ako spoluorganizátor

Kremnické gagy – európsky festival humoru a satiry

Kosorínske hodové slávnosti – zabezpečenie jarmoku remesiel a tvorivých dielní

Horáková rečnícka Štiavnica

Kráľovská svadba na Pustom hrade – Realizovanie tvorivých dielní pre mladšie aj staršie deti, ale i dospelých

Glgáč – celoslovenské stretnutie hrnčiarov na hrade Revište

Ostrogrúnska ostrá kosa – zabezpečenie tradičných remeselníkov a tvorivých dielní

Výchovno-vzdelávacie podujatia ako hlavný organizátor

Kreatívny svet – kurz enkaustiky

Tanečná tvorivá dielňa s Biosom – workshop pre žiakov základnej školy.

Ako riešiť sexuálne obťažovanie na školách – neformálne vzdelávanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov škôl v Banskej Štiavnici

Čo sa skrýva za rohom? – prevenčné aktivity

Zabudnuté remeslá – kurzy a workshopy zamerané pre dospelého účastníka s cieľom naučiť sa a zdokonaľiť v jednotlivých remeselných technikách.

Výtvarné tvorivé dielne pre ZŠ – tvorba komiksov s Brunom Horeckým

Osvetárska kvapka krvi – výjazdový odber dobrovoľných darcov krvi

Okamih výrazu – tvorivé dielne pre amatérskych fotografů

Čo to za veselie – webinár k príprave medailónu počas detského folklórneho festivalu Pod Inovcom s folklórnymi kolektívami: FS Háj, FS Hron a Fsk Prenčovan.

Škola ľudového spevu – workshop pre vedúcich folklórnych kolektívov

Tradiície v modernom dizajne – moderovaná diskusia s pani Petrou Toth o prechode od neprofesionálnej výtvarníčky na profesionálnu

Inšpirácie pre folklór – štyri workshopy so zameraním na oblasť severného Tekova.

Od party k závoju – výstava svadobných šiat v Biskupskom kaštieli v Žiari nad Hronom

Zvyky a tradície – workshopy pre žiakov základných škôl.

Krakovany – výstavu paličkovanej čipky v Krakovanoch

Svadobné zvykoslovie – beseda s Katarínou Nádaskou na tému predsvadobné a svadobné zvyky

Letná vedecká školička – letná vzdelávacia aktivita zameraná na vedu

Letná divadelná školička – kreatívny program pre deti vo veku 7-12 rokov

Letná remeselná školička – letná tvorivá výchovno-vzdelávacia aktivita pre deti zameraná na tradičné remeslá

Letná tanečná školička – letná aktivita určená pre deti vo veku 7-12 rokov zameraná na streetartovú kultúru

Rozprávkovou cestou necestou – podpora kultúrnych aktivít pre deti a mládež ohrozených chudobou a sociálnymi pomermi

Letná výtvarná školička – tvorivá výchovno-vzdelávacia aktivita pre deti zameraná na výtvarné techniky

Dirigentská palička – workshop určený dirigentom a zbormajstrom

Úspešný moderátor – workshop pre neprofesionálnych moderátorov pre žiakov ZŠ, SŠ a dospelých

Prikryme sa príbehom starej mamy – šitie pre neprofesionálne tvorkyne v oblasti textilu

Paleta tvorivosti – tvorivé dielne pre neprofesionálnych umelcov

Tanec pre každého – vzdelávacie aktivity pre vedúcich tanečných kolektívov a aktívnych tanečníkov

Inšpirácia 2 – výtvarno-tvorivé dielne určené pre deti, mládež a dospelých s rôznym typom zdravotného a iného znevýhodnenia.

Diva dielňa – workshop pre neprofesionálnych divadelníkov

Zimné zvykoslovie 1, 2 – výchovno-vzdelávacie aktivity pre žiakov Gymnázia, 2. stupňa ZŠ v Žiari nad Hronom a Janovej Lehote zamerané na zimné zvykoslovie a tradície spojené s vianočnými sviatkami.

Prednes v praxi – workshop, dramaturgia umeleckého prednesu.

Výchovno-vzdelávacie podujatia ako spoluorganizátor

Vítanie jari v Baďani – tvorivé dielne
Belujský svetlonos – tvorivé dielne
Šášovské hradné hry – tvorivé dielne
Deň obce Dolná Ždaňa – tvorivé dielne a jarmok remesiel
740. výročie obce Lovča – tvorivé dielne

Kultúrno-spoločenské podujatia ako hlavný organizátor

Zabudnuté zvykoslovia – literárne dialógy s neprofesionálnou autorkou Grétou Ivaničovou
V myslí básnika – literárne stretnutia s autormi regiónu
Večer s divadlom – celoročného podujatie s cieľom podporiť, rozvíjať, popularizovať neprofesionálne divadelné umenie
Keď baníci rozprávali – podujatie zamerané na spoznávanie baníckych zvykov
Smiechtisko – divadelné predstavenie v kultúrnom dome v Prenčove
My street films SK – projekcia amatérskych filmov premietaná na plátno pod holým nebom
Osveta na kolesách – cyklus podujatí pre klientov domovov dôchodcov a domovov sociálnych služieb
Ľudová klenotnica – cyklus podujatí priblížil jednotlivé prvky folklóru, ľudovú pieseň a hudbu
Príbeh v básni ukrytý – hudobno-literárny večer, oslavujúci 177. výročie vydania prvej zbierky Marína od Andreja Sládkoviča
Žiar spievaj – koncert regionálnych speváckych zborov
Seniorské talentárium – prezentácia seniorských talentov z celého Slovenska
Husím brkom – stretnutie literárnych klubov
Život v pohybe – veľká hip-hopová hra
Inšpirácia 2, Banda Americano – koncert hudobnej skupiny zo Žiaru nad Hronom.
Sládkovič a Marína – literárne pásmo

Kultúrno-spoločenské podujatia ako spoluorganizátor

Deň s rodinou – stretnutie rodín klientov DD a DSS v Kremnici

Iné podujatia ako hlavný organizátor

Tvorivé dielne pre základné a stredné školy, jarmoky remesiel a ako súčasť iných podujatí

Svet remesiel – kurzy

Voskované obrúsky, upcyclácia 2-x, hrnčiarstvo 2-x, adventný veniec

Výstavy, vernisáže

Jarný salón – regionálna postupová súťaž a výstava neprofesionálnej výtvarnej tvorby s vernisážou
AMFO – regionálna postupová súťaž a výstava amatérskej fotografie
Autorská výstava výtvarníka Bruna Horeckého – Jožko Flák, super žiak, výstava neprofesionálnej výtvarnej tvorby
Autorská výstava neprofesionálnej výtvarníčky Miroslavy Glejdurovej – prvá verejná výstava
Príbehy vlajok sveta – zberateľská výstava vlajok – Mária Hricová a Miroslav Hric
Najkrajšia dovolenkova fotografia – 26. ročník výstavy
Textilná tvorba – vernisáž celoslovenskej súťažnej výstavy neprofesionálnej textilnej tvorby

Poklady na Hrone – autorská výstava fotografických a výtvarných diel autorov tvorivých dielni

Kluby

Výtvarný klub

Klub paličkovanej čipky

Detský klub paličkovanej čipky Zlaté špendlíčky

Klub Patchwork

Edičná činnosť

Publikácie k vlastnej činnosti organizácie

V roku 2023 malo Pohronské osvetové stredisko 14 zamestnancov. Riaditeľkou bola Mgr. Helena Žňavová.

ATV

Regionálna televízia ATV je súkromná nezisková spoločnosť, ktorá obyvateľom mesta sprístupňuje prevzaté, ale aj pôvodné informácie z regiónu Žiar nad Hronom. Spravodajstvo a publicistiku vysiela v káblových rozvodoch na území mesta od roku 1997. Zároveň táto televízia poskytuje od roku 2011 svoje vysielenie aj cez internet, a to na internetovej adrese www.tvziar.tv. Mesto Žiar nad Hronom si v tejto spoločnosti objednáva výrobu a vysielenie relácie Spravodaj mesta Žiar nad Hronom v týždennnej periodicite, s dĺžkou trvania 15 minút. Každá relácia však presahuje objednaný čas, trvá 45 minút a v každej je odvysielaných 8 až 9 reportáží. V roku 2023 uverejnili celkovo 496 reportáží o aktuálnych kultúrnych a športových podujatiach, o dianí v meste a blízkom okolí, ktoré obsahovali aj rozhovory s významnými osobnosťami alebo informácie o pripravovaných podujatiach. Zároveň obyvateľom mesta umožňovali občiansku inzerciu. ATV je možné nájsť aj na sociálnej sieti Facebook, čím poskytuje divákovi priestor na komentáre a zdieľanie informácií. Riaditeľkou spoločnosti bola Stela Šeševičková.

Krajská hviezdáreň a planetárium Maximiliána Hella

Krajská hviezdáreň a planetárium Maximiliána Hella je kultúrno-výchovné zariadenie prírodovedného charakteru, šíriace poznatky z odboru astronómie a príbuzných prírodných a technických vied. Rozvíja záujmovú činnosť a mimoškolské vzdelávanie. Zriaďovateľom je Banskobystrický samosprávny kraj. Súčasťou Krajskej hviezdárne a planetáriu Maximiliána Hella sú aj jej dve organizačné zložky Hviezdáreň v Banskej Bystrici a Hviezdáreň v Rimavskej Sobote.

V tomto roku si Krajská hviezdáreň a planetárium Maximiliána Hella pripomenula 50. výročie založenia Okresnej hviezdárne v Žiari nad Hronom. Pre miestnu astronomickú komunitu to znamenalo významný krok zastrešujúci stále bohatšiu astronomickú činnosť v meste. V prvej polovici 70-tych rokov 20. storočia to bola prirodzená odpoveď na stále väčší dopyt po pozorovaní oblohy zo strany verejnosti aj školských zariadení v regióne. Planetárium ako prvé na Slovensku už niekoľko rokov pri svojej práci využíva dvojprojektorovú digitálnu projekciu v grafickom rozlíšení 4K.

V roku 2023 pracovala organizácia na zlepšení kvality poskytovaných služieb v oblasti popularizácie astronómie. S podporou zriaďovateľa a s využitím prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a výzvy Ministerstva kultúry SR bolo zmodernizované vybavenie premietacej sály, vymenili sa sedačky a rozšíril sa ovládací softvér planetária. Návštevníci si tak mohli užívať väčší komfort pri sledovaní programov a odborného výkladu pod kupolou žiarskeho planetária.

V minulom roku hvezdáreň zorganizovala 965 kultúrno-výchovných podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 32 902 návštevníkov. Z toho bolo 575 exkurzií, 246 pravidelných programov pre verejnosť, 41 odbornopopularizačných prednášok, 37 verejných pozorovaní oblohy, 29 tematických podujatí a seminárov, 6 výstav a 16 organizovaných súťaží. Riaditeľom bol Mgr. Tomáš Dobrovodský.

IX. ŠKOLSTVO

Školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Žiar nad Hronom 2022/2023

Materské školy:

Riaditeľka: Mgr. Martina Šimková

Počet tried: 31 v siedmich elokovaných pracoviskách

Počet detí: 600

Aktivity organizované MŠ:

Svetový deň mlieka, Hipoterapia, Zeleninkové šialenstvo, Dental Alarm, Angličtina hrou, Póla radí deťom, Jazda vláčikom, Turistické vychádzky na Šibák, k Hronu, k Lutiskému potoku, do parku, do prírody, do mini ZOO v parku, Čistenie studničky v mestskej časti Kortína, Jesenný trojboj, Deň jablka, Piknikový deň, Moja cesta do školy, Deň úcty k starším, Tekvičková paráda, Šarkaniáda, Vláčik separáčik, Deň stromov, Čisté rúčky, Aktivity ku Dňu materských škôl, Hudobné vystúpenie uja Jana, Ľudové tradície Od Lucie do Vianoc, Logopedická depistáž detí, Depistáž školskej zrelosti, Mikuláš v MŠ, Krmíme vtáčiky, Prosba vtáčikov, Vtáčky v zime, Zachovávanie starých zvykov – Tvorba adventného venca, Vianočné pečenie medovníkov, Zimná športová olympiáda, Zima a jej tajomstvá, Denný lyžiarsky kurz, Halloven párty, Malí výskumníci, Futbalová školička, Divadielko Thátrum I. a II. Časť, Fašiangy – dodržiavanie ľudových tradícií, veselica, karneval, Divadielko Palculienka, Divadlo učiteľky deťom, Vynášanie Moreny, víťanie jari, Týždeň s knihou, návšteva mestskej knižnice, Deň vody, Medzinárodný deň Rómov, Veľká noc v MŠ - veľkonočné zvyky, Najkrajšie veľkonočné vajíčko, Sokoliari, Logická olympiáda pre najmenších, Deň Zeme, Stavanie mája, Skákací hrad, Besiedka ku Dňu matiek, Spartan Training Group Žiar nad Hronom, Exkurzia po štadiónoch mesta Žiar nad Hronom, Keď semafor zabliká, Zdravé očka, Týždeň detských radostí, Školské výlety Pekný les – Horné Hámre, včelia farma Robotnica v Sklených Tepliciach, Kráľovská výprava – vychádzka, pozorovanie prírody, environmentálne aktivity, Medový plát – beseda s včelárkou, pozorovanie produktov z medu a vosku, Rozlúčka predškolákov s MŠ

Základné školy:

ZŠ, Ul. Dr. Janského (Jednotka)

Riaditeľ: Mgr. Marek Baláž

Počet tried: 19

Počet žiakov: 381

Najväčšie úspechy školy:

Biologická olympiáda: Marek Šulák – 1. miesto v okresnom aj krajskom kole, Alica Gocníková – 2. miesto v okresnom kole

Expert genality show – Tajomstvá prírody: Marek Šulák – 1. miesto v celoslovenskej súťaži

Expert genality show – Do you speak english?: Marek Šulák – 1. miesto v celoslovenskej súťaži

Matematická olympiáda: Sarah Jeneiová – 2. miesto v okresnom kole

Maxík: Tadeáš Mráz 100% riešiteľ

Olympiáda v anglickom jazyku: Hana Neshodová – 1. miesto v okresnom kole v kategórii 1B

Dejepisná olympiáda: Liliana Kaščáková – 1. miesto, David Hlaváč – 3. miesto v okresnom kole

Ako sa nám žije – literárna súťaž: Slávka Babincová, Saskia Lujza Machovičová – 1. miesto, Peter Šoltés – 2. miesto v okresnom kole

Hviezdoslavov Kubín – poézia II. kategória : Nelly Tonhajzerová – 1. miesto v okresnom kole

Mám svojich starkých veľmi rád (literárna časť): Branislav Mališ – 1. miesto, Peter Šoltés – 2. miesto, Viktória Júdová – 3. miesto v okresnom kole

Mám svojich starkých veľmi rád (výtvarná časť): Tomáš Sep – 2. miesto v okresnom kole

Šaliensky Matko: Nelly Tonhajzerová – 3. miesto, Hanna Kahabková – 3. miesto v okresnom kole vo svojich kategóriách

Midi cool volejbal: Gilánová, Neuschlová V., Neuschlová A., Šimková, Uhrovičová, Zaťková – 1. miesto v okresnom kole

Všetkovedko: Livia Harangozóová – 1. miesto, Jaroslav Theo Mlynčok – 3. miesto v celoslovenskej súťaži

ZŠ, Ul. M.R. Štefánika (Dvojka)

Riaditeľka: Mgr. Ľubica Baranová

Počet tried: 35

Počet žiakov: 723

Najväčšie úspechy školy:

Olympiáda v slovenskom jazyku a literatúre: Silvia Pružinová – 3. miesto v okresnom kole

Šaliensky Matko: Leona Klenková – 2. miesto v okresnom kole

Čaro Pohronia: Ruth Šeligová – 1. miesto

Hviezdoslavov Kubín 2022: Leona Klenková – 2. miesto v okresnom kole

Hviezdoslavov Kubín 2023: Leona Klenková – 3. miesto, Viktória Viglašská – 3. miesto v okresnom kole vo svojich kategóriách

Spievam, spievaš 2023: Timea Balážova – 2. miesto v okresnom kole

First Lego League: družstvo v zložení Richard Kleštinec, Lukáš Košta, Matúš Schveigert, Juraj Janek, Lucia Babiaková a Vittoria Slašťanová – ocenenie Najlepšie riešenie dopadu na komunitu

Geografická olympiáda: Ivan Rafaelis – 1. miesto v okresnom kole

Chemická olympiáda: Adam Fila – 1. miesto, Emilia Sena Mária Delor – 2. miesto v okresnom kole

Volejbal – 2. miesto v okresnom kole

ZŠ, Ul. Jilemnického (Štvorka)

Riaditeľka: Mgr. Drahomíra Hanzlíková

Počet tried: 17

Počet žiakov: 327

Najväčšie úspechy školy:

Mám svojich starkých veľmi rád (literárna časť časť): Michaela Meňušová, Samuel Apfel – zlaté pásmo, Lea Tesáková, Katarína Luptáková – strieborné pásmo, Marko Šturman, Timotej Trnka – bronzové pásmo v okresnom kole

Mám svojich starkých veľmi rád (výtvarná časť): Lea Tesáková – zlaté pásmo, Bibiána Hosová, Ema Rajčanová – strieborné pásmo v okresnom kole

Šaliensky Matko: Milica Zimanová – 1. miesto v okresnom kole

Hviezdoslavov Kubín: Simona Dudeková – 1. miesto, Milica Zimanová, 2. miesto v okresnom kole

Olympiáda v nemeckom jazyku: Nela Vivien Rajčanová – 3. miesto v okresnom kole

Geografická olympiáda: Katarína Luptáková – 1. miesto, Jakub Oťapka – 2. miesto v okresnom kole

Dejepisná olympiáda: Katarína Luptáková – 2. miesto v okresnom kole, 1. miesto v krajskom kole
Pytagoriáda: Benjamín Peszeki, Matúš Očovan – 2. miesto, Marcos Vuong – 3. miesto v okresnom kole
Matematická olympiáda: Benjamín Peszeki – 3. miesto v okresnom kole
Spievam – spievaš 2023: Eliška Janeková – 3. miesto v kategórii ľudová pieseň, Timea Jánošová – 3. miesto v kategórii umelá pieseň v okresnom kole
Chemická olympiáda: Dominik Franta – 3. miesto v okresnom kole
Stolný tenis: Martina Hrabajová, Simona Schlenkerová, Laura Hrmová, Matúš Očovan, Jakub Oťapka, Kristián Šouc, Adrián Protuš – 1. miesto v obvodnom kole
Vybíjaná dievčatá: Diana Čerťaská, Natália Rošková, Lenka Dubovská, Natália Šusterová, Zoja Dobríková, Martina Hrabajová, Dominika Hrmová, Tatiana Kováčiková, Simona Schlenkerová, Nelly Štrbová, Liliana Urbliková – 1. miesto obvodné kolo
Školský pohár vo futbale - 1. miesto - obvodné kolo: Branislav Lukáč, Tomáš Mališ, Aleš Chudoba, Mário Rosenberg, Marek Duda, Simon Kyrinovič, Marko Šturman, Filip Šemoda, Alex Mihál, Patrik Hrnčiar – 1. miesto v obvodnom kole

Základná škola s materskou školou Štefana Moyses (Cirkevná)

Riaditeľ: Mgr. Martin Ivan

Počet tried základnej školy: 19

Počet žiakov: 389

Počet tried materskej školy: 3

Počet žiakov: 62

Najväčšie úspechy školy:

Šachový turnaj: Jakub Šimko – 2. miesto v celoslovenskom kole

SmartBooks: Matúš Chovanec – 3. miesto v celoslovenskom kole

Enter Programiáda: Kristína Tóthová, Lukáš Ďuriš, Matúš Mesároš, Ján Weiss, Július Malý – 3. miesto v kategórii ZŠ a 8-ročné gymnáziá, 1.miesto – cena verejnosti Digitálni šampióni

V krajine remesiel: Dorota Krajčiová, Katarína Jakubechová, Adelka Krajčiová, Hana Kupcová, Kristýna Hazuchová – 2. miesto v celoslovenskom kole

Majstrovstvá Slovenska v atletike: Emma Jelžová, Lucia Kadlecová, Nikola Slašťanová, Lenka Burská, Martina Hricová, Tamara Jašková – 1. miesto v celoslovenskom kole

Špeciálna základná škola

Riaditeľka: Mgr. Anna Vargová

Počet tried: 14

Počet žiakov: 116

Najväčšie úspechy školy:

Prednes poézie a prózy

Čarovný hlas

Vesmír očami detí

Polícia známa neznáma?

Mám svojich starkých veľmi rád

Základná umelecká škola Zity Strnadovej-Parákovej

Riaditeľka: Mgr. Dana Kravecová

Počet odborov: 4

Počet žiakov: 584

Najväčšie úspechy školy:

Zechenterova Kremnica: žiaci I. a II. stupňa – 1. miesto v regionálnom kole

Pink song 2023 v klasickom speve: Patrik Šarközi – 1. miesto v celoslovenskom kole

Pink song 2023 v hre na gitaru: Martin Barniak – strieborné pásmo

Novácky talent: Patrik Šarközi – 1. miesto, Mária Šmondrková – bronzové pásmo

Spievam po francúzsky: Eliška Trvalcová – 2 miesto

Malokarpatský slávik: Patrik Šarközi – 1. miesto

Baltic voice 2023: Patrik Šarközi – 3. miesto

Bojnická perla: Rut Šeligová – strieborné pásmo, Timea Balážová – zlaté pásmo

Novobanská jar: Ema Kukanová, Alžbeta Hricová – zlaté pásmo, Eliška Garajová, Mária Šmondrková – bronzové pásmo

Celoslovenská akordeónová súťaž Turčianske Teplice: Marek Gábor – bronzové pásmo, Patrik Gábor – zlaté pásmo

Akordeónová súťaž Nová Baňa: Marek Gábor, Patrik Gábor – zlaté pásmo, Marek Neusch – strieborné pásmo

Gitarová súťaž v Prievidzi: Michal Šebian – zlaté pásmo

Gitarová súťaž Smižany: Juraj Kapusta – strieborné pásmo

Zlatá struna 2023 Detva: Johanna Sklenková, Dorota Mokrošová – zlaté pásmo, Mária Suchá, Lea Hanzelová – bronzové pásmo

Regionálna tanečná súťaž Deň tanca: choreografia Hasiči, Sestričky – zlaté pásmo, Pomáda – strieborné pásmo

Krajská tanečná súťaž Deň tanca: choreografia Hasiči, Sestričky – strieborné pásmo

Vesmír očami detí: Bruno Bíbel, Júlia Beňadiková, Tea Priamka Pišová, Michaela Barancová, David Svoboda, Heidi Rapková – postup do celoslovenského kola a cena poroty

Centrum voľného času Žiar nad Hronom

Riaditeľka: Mgr. Helena Gáfriková

Počet krúžkov: 26

Počet žiakov: 205

Prehľad aktivít činnosti CVČ pre deti a mládež:

Týždeň dobrovoľníctva

Biela pastelka

Mám svojich starkých veľmi rád

Najkrajšia vianočná ozdoba na stromček

Predvianočné dielničky

Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok

Vianočné dopoludnie pre deti ŠZŠ v ZH

Ako sa nám žije

Raňajky s primátorom

Slávnostné ukončenie činnosti ZÚ

Workshop o dobrovoľníctve

MDD 2023 v Parku Š. Moyses

Belasý motýľ
FAMILY Day Slovalco
Finančná sloboda
Interaktívne neformálne vzdelávanie pre šiestakov ZŠ
Viem, kto som
Regionálne kolo First Lego League
Výlet COSMOS
Kockovňa Martin
Dotyk lesa
Mladý technik
Futbalový turnaj pre deti MŠ
3x3 Street basket
Vianočný šachový turnaj
Zimný futsal
Bowlingový turnaj
Výučba športovej gymnastiky
Beh oslobodenia
Olympijské hviezdičky
Jarný prímestský tábor s dennou dochádzkou
Jarný ProTech tábor v spolupráci so SSOŠ technickou v Žiari nad Hronom
Letné prímestské tábory s dennou dochádzkou
Kurz korčuľovania

Gymnázium a stredné školy

Gymnázium Milana Rúfusa, Ul. J. Kollára 2, Žiar nad Hronom

Riaditeľka: Ing. Dana Paálová

Počet tried: 16

Počet žiakov: 406

Najväčšie úspechy školy:

FIRST Global Slovensko 2022: Martin Hronský, Tamara Štangová, Dominik Olajec – 2. miesto za technické prevedenie robota

FIRST Global Slovensko 2023: Martin Hronský, Tamara Štangová, Dominik Olajec – 2. miesto

FIRST Global Slovensko 2023: Dávid Sebechlebský, Vladimír Macko, Marek Neuschl – 2. miesto s postupom do Singapuru

FIRST Global Slovensko 2023: Gregor Oswald, Daniel Striežovský – 1. miesto Teamwork výzva

EUSTORY: Zora Kürthyová, Samuel Kanala – 2. miesto, Adela Račková, Ján Kolár – 3. miesto

EDUSOC: Adela Račková, Hana Dražová, Rebeka Novodomcová, Alexandra Hajdúchová – 1. miesto + cena splnomocnenca pre národnostné menšiny

ScratchCup 2023: Samuel Kolár – 1. miesto

Olympiáda v španielskom jazyku (kategória A): Petra Uhrovičová – 1. miesto, Michal Cibuľa – 2. miesto v krajskom kole

Olympiáda v španielskom jazyku (kategória C): Adela Kvapilová – 2. miesto v krajskom kole

Olympiáda v anglickom jazyku (kategória 2A): Andrej Slašťan – 2. miesto v krajskom kole

Olympiáda v anglickom jazyku (kategória 2B): Miroslav Bielik – 3. miesto v krajskom kole
Stredoškolská odborná činnosť: Samuel Kanala – 1. miesto v krajskom kole
First Lego League: Ján Kolár, Samuel Kolár, Vratislav Vrban, Alžbeta Bošková, Samuel Prekopp, Richard Boldiš, Viliam Majerčík, Alexander Rozina, Daniel Dominik Širáň, Filip Urblík – 1. miesto Robot design
Basketbal žiakov SŠ : Matej Bobok, Alex Kaša, Samuel Zorkóczy, Matej Valent, Jakub Barčík, Matej Kret – 1. miesto
Super florbal pohár žiačky SŠ: Sofia Beliančinová, Romana Krajčiová, Nikol Kršiaková, Patrícia Pittnerová, Barbora Prcúchová, Viktória Sékel'ová, Dominika Šiket'ová, Tamara Štangová, Viktória Tatárová – 2. miesto
Volejbal mix SŠ : Matej Bobok, Timotej Boháč, Angelika Čamajová, Sabína Debnárová, Timea Forgáčová, Erika Hlaváčová, Klaudia Kašová, Filip Matuška, Dominika Šiket'ová – 3. miesto
Vesmír očami detí: Michaela Barancová – 1. miesto
POP BB 2023: Veronika Feketová – 2. miesto
Pytagoriáda: Samuel Prekopp – 3. miesto v krajskom kole
Chemická olympiáda kategória D: Lukáš Menšík – 2. miesto v okresnom kole
Olympiáda v anglickom jazyku: Miroslav Bielik – 1. miesto, Ema Chudobová – 1. miesto, Nela Királyová – 2. miesto v okresnom kole

Súkromná obchodná akadémia DSA

Riaditeľ: Ing. Alexander Frič

Počet tried: 4

Počet žiakov: 80

Najväčšie úspechy školy:

Olympiáda v anglickom jazyku (kategória 2D): Patrícia Snopková – 2. miesto v okresnom kole
Olympiáda v anglickom jazyku (kategória 2B): Adam Minár – 2. miesto v okresnom kole
Olympiáda v nemeckom jazyku (kategória 2B): Lucia Patschová – 1. miesto v okresnom kole
4. MUB-LINE Veľtrh cvičných firiem: Kreastav, s. r. o., ADesign, s. r. o. – postup do finále v Prahe

Súkromná stredná odborná škola technická

Riaditeľka: Ing. Ingrid Astachová

Počet tried: 11

Počet žiakov: 193

Najväčšie úspechy školy:

Zenit v elektrotechnike: Martin Kamieč – 3. miesto v krajskom kole
Študentská vedecká a odborná činnosť Fakulty techniky vo Zvolene: Tomáš Hrmo, Markus Holic – 2. miesto
SOČ: Tomáš Hrmo, Markus Holic – 2. miesto v krajskom kole
Olympiáda v anglickom jazyku: Tomáš Tomajka – 1. miesto v okresnom kole

Stredná odborná škola obchodu a služieb

Riaditeľ: Ing. Miroslav Krajčov

Počet tried: 10

Počet žiakov: 205

Najväčšie úspechy školy:

Prievidzský rytier čiernej dámy: Timotej Budinský – 3. miesto;

Sweetcup : Chiara Šmondrková – zlaté pásmo v kategórii slávnostný dezert

Skills Slovakia Gastro Junior CUP v odbore cukrár: Diana Hrmová a Eliška Krištofová – bronzové pásmo

Majstrovstvá Slovenska someliérov v kategórii junior: Dušan Mádel – 1. miesto, Bianka Pavlíková – 3. miesto

FOURFEST EUROAKADEMIK GASTRO 2023: Dušan Mádel v kategórii someliér – 1. miesto, Miroslav Mišuta v kategórii kuchár – strieborné pásmo, Kristína Sedliaková – cena za najlepší nealkoholický nápoj, Timotej Budinský v kategórii barista – 2. miesto, cena za najlepší alkoholický nápoj, Tamara Segetová a Sabina Sýkorová v kategórii čašník – 1. miesto

X. DUCHOVNÝ ŽIVOT

Začiatok nového roka, okrem tradičných liturgických slávností a zvykov v našej krajine, bol spojený aj s úmrtím emeritného pápeža Sv. Otca Benedikta XVI. Pohrebné obrady pastiera Cirkvi sa uskutočnili 5. januára 2023.

Farnosť Sedembolestnej Panny Márie

Vysluhovanie sviatostí v roku 2023:

Sobáše – 9

Krsty – z 51 novonarodených detí bolo pokrstených 22 dievčat a 29 chlapcov

Pohreby – počas roka zomrelo 48 farníkov, z toho 26 žien a 22 mužov

Prvé sväté prijímanie prijalo 20 detí z I. ZŠ

Dobrá pastier

Pohostenie farníkov počas veľkonočnej nedele

Farský tábor

V dňoch 7. – 11. 8. 2023 sa vo farnosti konal farský tábor, na ktorom sa zúčastnilo 140 detí

Farský deň rodín

15. septembra sa uskutočnilo duchovné a kultúrno-zábavné podujatie pre rodiny s deťmi

Párty so svätými

11. 1. 2023 sa zabavili deti pri programe na Dušičky.

Rorátne sväté omše

Od 1. do 18. decembra sa konali rorátne sväté omše pre deti s raňajkami na fare

Farnosť Povýšenia svätého Kríža

Vysluhovanie sviatostí v roku 2023:

Sobáše – 8

Krsty – z 26 novonarodených detí bolo pokrstených 11 dievčat a 15 chlapcov

Pohreby – počas roka zomrelo 36 farníkov, z toho 14 žien a 22 mužov

Prvé sväté prijímanie prijalo 75 detí z Cirkevnej základnej školy, II. a IV. ZŠ

Tradičný farský ples

11. februára sa v priestoroch cirkevnej školy uskutočnil tradičný farský ples.

1. sväté prijímanie

14. mája bolo vo svätokrížskom chráme prvé sväté prijímanie detí z cirkevnej školy. V podobnej radostnej a slávnostnej atmosfére sa uskutočnilo o týždeň neskôr, 21. mája prvé sväté prijímanie detí z II. a IV. ZŠ.

Stretnutie kňazov

7. júna sa uskutočnilo mimoriadne významné stretnutie – kňazi, ktorí boli v bratislavskom kňazskom seminári vysvätení pred 35 rokmi, sa stretli na slávnostnom poďakovaní za tento Pánov dar. Vďačnosť vyjadrili slúžením slávnostnej svätej omše. Jeden z jubilujúcich kňazov je aj miestny pán farár Mgr. Ján Flajžík, ktorý spolužiakov – spolubratov do našej farnosti pozval.

Púť do Medžugoria

Od 20. 9. do 24. 9. sa menšie spoločenstvo veriacich z našej farnosti zúčastnilo púte do Medžugoria.

Rorátne sväte omše

Aj tento rok sa v prvej polovici adventného obdobia uskutočnili rorátne sväte omše pri svetle sviečok a lampášov.

Koniec roka

Koniec roka sa niesol v tradičnej atmosfére – predvianočné spovedanie, slávenie Narodenia Pána v tradičných časoch a záverečné požehnanie v posledných minútach uplynulého roka, s prosbou o požehnanie pre nás, našich drahých, ako aj celej krajiny a sveta do nastávajúceho roka 2024.

XI. ZDRAVOTNÍCTVO

NsP Žiar nad Hronom – Všeobecná nemocnica v Žiari nad Hronom

Nemocnica v Žiari nad Hronom mala položený základný kameň v septembri 1958 a do činnosti bola uvedená v roku 1963 už ako okresná NsP. V súčasnosti zabezpečuje zdravotnú starostlivosť nielen pre cca 44-tisíc obyvateľov okresu, ale aj pre spádové okresy Žarnovica a Banská Štiavnica, spolu približne pre 100 000 obyvateľov. V rámci nemocnice je 7 špecializovaných lôžkových oddelení, oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny, gynekologicko-pôrodné oddelenie, neonatologické oddelenie, pediatrické oddelenie, oddelenie vnútorného lekárstva + JIS, neurologické oddelenie, chirurgické oddelenie + JIS. Nemocnica disponuje 196 lôžkami a 18 ambulanciami. Okrem poskytovania zdravotnej starostlivosti na lôžkových oddeleniach poskytuje zdravotnú starostlivosť aj na pracoviskách spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, na fyziatricko-rehabilitačnom oddelení, rádiodiagnostickom oddelení, hematologicko-transfúziologickom oddelení a pracovisku funkčnej diagnostiky.

Novým majiteľom žiarskej nemocnice sa stala spoločnosť Agel

Spoločnosť AGEL sa od prvého júla definitívne stala oficiálnym vlastníkom troch nemocníc a dvoch polikliník v Banskobystrickom kraji. Konkrétne sa to týka nemocníc v Žiari nad Hronom, Banskej Štiavnici, Mammacentra sv. Agáty v Banskej Bystrici a polikliník v Žiari nad Hronom a vo Zvolene. 5. mája o tom informoval na svojej webovej stránke Protimonopolný úrad SR, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26. apríla 2023. Výšku transakcie sa obidve strany rozhodli nezverejňovať. Ide o historicky jednu z najväčších transakcií v zdravotníctve a spoločnosť AGEL tak výrazným spôsobom posilnila svoje postavenie a aktivity na Slovensku.

Mimoriadny odber krvi

Mimoriadny odber krvi sa uskutočnil v stredu 26. júla v priestoroch hematologicko-transfúziologického oddelenia Nemocnice AGEL Žiar nad Hronom v spolupráci s Mobilnou odberovou jednotkou partnerskej Nemocnice AGEL Komárno. Celkovo sa urobilo 42 odberov.

Žiarska nemocnica otvorila nové pracovisko spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v odbore klinická biochémia

Klinická biochémia vykonáva bežné a špeciálne biochemické, imunologické a toxikologické vyšetrenia biologických materiálov a funkčných testov. Dohliada na správne vykonávanie vyšetrení pri lôžku pacienta v rámci zdravotníckeho zariadenia Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom a Banská Štiavnica. Zaoberá sa aj konzultačnou a poradenskou činnosťou pri interpretácii vyšetrení.

Žiarska nemocnica pozastavila prevádzku pôrodnice

Činnosť pôrodnice Nemocnica AGEL Žiar nad Hronom pozastavila na obdobie troch mesiacov s účinnosťou od 15. decembra 2023. Starostlivosť o rodičky z regiónu bude kapacitne zabezpečená v špičkových zariadeniach v sieti Nemocníc AGEL vo Zvolene a v Leviciach. Primátor Žiaru Peter Antal s rozhodnutím spoločnosti uzavrieť žiarsku pôrodnicu nesúhlasil. Spoločne so županom Ondrejom Lunterom rokovali s vedením spoločnosti AGEL a veľmi dôrazne apelovali a žiadali prehodnotiť toto rozhodnutie. Vo štvrtok 21. decembra 2023 zasadalo mimoriadne zastupiteľstvo Banskobystrického samosprávneho kraja. Hlavnou témou rokovania bola výzva spoločnosti AGEL, aby vynaložila maximálne úsilie na znovuobnovenie prevádzky gynekologicko-pôrodného oddelenia v žiarskej nemocnici. .

XII. TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Žiarska samospráva sa rozhodla organizovať priame zbery použitého textilu a šatstva

Urobila tak vzhľadom na množstvo problémov so zberom prostredníctvom kontajnerov. Obyvatelia mesta sa už dlhodobo sťažovali na neporiadok v ich okolí. Kontajnery na zber šatstva boli neustále poškodzované a ničené, pričom niektorí obyvatelia sa snažili vytiahnuť z nich použité oblečenie. Okrem toho v okolí kontajnerov vznikali čierne skládky. Aj vzhľadom na neustále sťažnosti od obyvateľov mesta sa samospráva rozhodla spolupracovať so spoločnosťou Ekocharita, ktorá ponúkla zber. V rámci organizovaných zberov mohli obyvatelia mesta odovzdať zachovalé, nepoškodené a čisté šatstvo a textil vhodné na ďalšie použitie v priestoroch bývalého Dome kultúry v Žiari nad Hronom. Keďže sa prvé dva skúšobné zbery stretli s pozitívnym ohlasom u obyvateľov, samospráva ich plánuje pravidelne organizovať aj v budúcom roku.

Živé vianočné stromčeky

Mesto ako každý rok vypísalo termíny zberu živých vianočných stromčekov. Zber prebiehal počas celého januára a vyzbierané stromčeky sa ďalej zhodnotili štiepkovaním.

Čierna skládka pri Šášove

Posledná čierna skládka, ktorú odstránili aktívni pracovníci mesta, dlhšie obdobie vznikala v Šášovskom Podhradí. V minulosti na tomto mieste boli umiestnené malé odpadkové koše, tentoraz však čierna skládka obsahovala oveľa väčší objem odpadu, ako sa zmestí do bežného odpadkového koša. Išlo pritom o biologický odpad, napríklad kože zo zabitých zvierat. Našli sa tu veľké časti z automobilu, ako nárazníky, blatníky, plastové aj kovové časti, dvere a iné časti z demontovaného vozidla. Taktiež komunálny odpad z domácností, objemný odpad, drobný stavebný odpad, plasty, papier, papierové krabice, kartóny. To všetko bol odpad, ktorý nevznikne cestou v aute, ale bol tam cielene dovezený a uložený.

Jarné čistenie mesta

V pondelok 6. marca začali mestské Technické služby spol. s r. o. s hlavným čistením mesta po zimnej údržbe. Ako prvé prišlo na rad centrum mesta, na čistenie sa využívalo najmä strojné čistenie, ručne sa čistili schodiská a miesta, kam sa malý zametač nedostal. Čistenie mesta pokračovalo kontinuálne počas celej sezóny až do zimných mesiacov.

Cirkulárny Žiar

Ekopodujatie určené pre odbornú aj širokú verejnosť, sa konalo pod záštitou primátora mesta Žiar nad Hronom, Petra Antala, 20. marca v Mestskom kultúrnom centre v Žiari nad Hronom. INCIEN, ktoré podujatie organizovalo je občianske združenie, ktoré šíri a aplikuje princípy cirkulárnej ekonomiky, pomáha firmám, samosprávam aj jednotlivcom tvoriť menej odpadu. Presadzujú myšlienku, že odpad, ktorý vytvárame, môžeme premeniť na surovinu a zdroj. V rámci ekopodujatia sa všetci zúčastnení mohli dozvedieť aj to, ako k týmto témam pristupuje naše mesto, ale hlavne, kam by sme sa mali uberať v tejto oblasti.

Počas Dňa Zeme dobrovoľníci vyzbierali 40 vriec odpadu

V sobotu 22. apríla sa dobrovoľníci v rámci Dňa Zeme zapojili do čistenia Šibeničného vrchu. Podarilo sa im vyzbierať až 40 vriec odpadu. Do akcie sa zapojilo 12 ľudí, rodiny s deťmi, dôchodca aj študent gymnázia. Čistila sa lokalita Šibeničného vrchu od hlavnej cesty smerom po cestičke.

Dni jarnej čistoty

Dni jarnej čistoty 2023 organizovalo mesto Žiar nad Hronom, odbor odpadového hospodárstva a infraštruktúry v spolupráci s Technickými službami Žiar nad Hronom, a. s. Obyvatelia mesta sa tak opäť mohli zadarmo zbaviť objemného odpadu. Dni jarnej čistoty sa konali v dňoch od 24. do 28. apríla 2023. Celkovo sa uskutočnilo počas piatich dní 64 vývozov a vyviezlo sa 46,130 ton objemného odpadu. Okrem objemného odpadu sa vyzbieralo aj 16,78 ton dreva a 3,43 tony elektrických zariadení. Ľudia sa prostredníctvom mobilnej zberne zbavovali aj žiariviek, farieb, lakov, olejov, tukov, vyradeného zariadenia s obsahom chlóru a vyradeného elektrického zariadenia.

Dni jesennej čistoty

Dni jesennej čistoty sa tento rok uskutočnili v dňoch od 25. do 29. septembra. Už tradične ich organizovalo mesto Žiar nad Hronom, odbor odpadového hospodárstva a infraštruktúry v spolupráci s Technickými službami Žiar nad Hronom, a. s. Celkovo sa uskutočnilo 67 vývozov, počas ktorých sa vyviezlo 39,24 ton objemného odpadu. Okrem toho sa vyzbieralo aj drevo, a to 27,68 ton a 1,75 tony elektrických zariadení. Prostredníctvom mobilnej zberne sa občania zbavovali aj žiariviek, farieb a lakov, olejov a tukov, vyradených zariadení s obsahom chlóru. Uskutočnil sa aj zber šatstva, ktorého bolo 1,75 tony. Nepotrebný odpad môžu obyvatelia mesta celoročne odovzdať v zbernom dvore.

Dobrovoľníci vyzbierali 22 vriec odpadu

Spoločnosť Kaufland, tak ako každý rok, oslovila mesto Žiar nad Hronom na spoluprácu pri organizovaní dobrovoľníckej aktivity. V septembri dobrovoľníci čistili čierne skládky v našom meste.

Tento rok sa do akcie zapojilo približne 50 dobrovoľníkov, ktorým sa podarilo vyzbierať 22 vriec odpadu. Okrem bežného komunálneho odpadu odstránili aj nadrozmerný odpad a zozbierali aj pár pneumatík. Čistili okolie predajne Kaufland a cestu k záhradkárskej oblasti smerom k Šibeničnému vrchu.

XIII. ŠPORT

KLUBY MŠK

ATLETICKÝ KLUB

Prezident klubu: Adam Pajunk

Tréneri klubu: Ing. Miroslav Rybársky, Adam Pajunk, Marian Podolec, Bronislava Ondříková, fyzioterapeut, Kristína Sebechlebská, Lenka Hrmová, Lenka Pluhárová, Dominika Vitteková, Miroslava Miklová, Alexandra Beňova Debnárová

Členská základňa: mládež: 178, dospelí: 22

BASKETBALOVÝ KLUB

Prezident klubu: Miroslav Grznár

Tréneri klubu: Miroslav Grznár, Karol Kučera, Mgr. Juraj Horváth, Ivan Mráz, Karol Tapfer, Július Kucej, Mgr. Ján Valent, Marek Marko

Členská základňa: mládež: 122

FK Pohronie Žiar nad Hronom, Dolná Ždaňa, a. s.

Riaditeľ klubu: Mgr. Igor Rozenberg, PhD., MBA

Tréneri A – tímu: Matej Čobik Ferčík – hlavný tréner, Erik Grendel – asistent hlavného trénera

Riaditeľ programu rozvoja mládeže: Peter Bulla

Tréneri: Maroš Pažout – šeftréner v kategórii žiaci pre FA, Miroslav Giertl – šeftréner v kategórii prípravky pre FA, Peter Jančovič – šeftréner brankárov pre FA

HOKEJOVÝ KLUB MŠK

Prezident klubu: Ján Baran

Tréneri klubu: PaedDr. Norbert Javorčík, Mgr. Ján Šimko, Tomáš Nadašdi

Členská základňa: dospelí: 30

HOKEJOVÝ KLUB SPORTTREND

Konatelia: PaedDr. Lukáš Opáth, PhD., Ing. Peter Uhrovič, Ing. Rastislav Uhrovič

Tréneri klubu: Mgr. Marek Janík, Mgr. Richard Novodomec, Mikuláš Mosný, Ing. Štefan Stripaj, Ladislav Šidlovský, Simon Čollák, Samuel Mihálik, Ing. Martin Magdolen, Patrik Halama, Vladimír Hulina, Jozef Golebiowski, Ivan Víťazka, Pavel Paulík, Tomáš Silný, Jana Zrubecová, Betka Bitterová

Členská základňa: mládež: 186 v kategóriách: škola korčuľovania, krasokorčuľovanie, hokejová predprípravka HP1-3, hokejová prípravka HP4-5, mladší žiaci, starší žiaci, dorastenci

KULTURISTICKÝ KLUB

Prezident klubu: Miroslav Kramár

Tréner: Peter Murár

Členská základňa : 7

Kondiční cvičenci: 17

HOROLEZECKÝ KLUB JAMES

Prezident klubu: Ing. Mária Kúšiková

Tréneri klubu: Radka Heribanová, inštruktor lezenia na umelých stenách, Bc. Veronika Fraňová, inštruktorskálneho lezenia

Členská základňa : deti a mládež: 23, dospelí: 77

IRON GYM

Prezident klubu: Tatiana Magulová

Tréneri klubu: Ján Mega, Tatiana Magulová

Členská základňa: dospelí: 10

KLUB JIU JITSU

Prezident klubu: Jaroslav Bičár

Tréneri klubu: Jaroslav Bičár

Členská základňa: mládež: 17, dospelí: 7

KARATE KLUB

Prezident klubu: Mgr. Ľubomír Striežovský

Tréneri: Mgr. Ľubomír Striežovský, PaedDr. Miloš Viglašský, Radovan Černák, Vladimír Neudeker, Ivan Tatár, Anton Urblik, Ivan Červenka, Mgr. Imrich Šoltés, Vojtech Hudec

Členská základňa: mládež: 64, dospelí: 12

PLAVECKÝ KLUB

Prezident klubu: PaedDr. Martina Bartková

Tréneri klubu: PaedDr. Martina Bartková, Monika Horvátová, Melisa Martina Bartková, Bc. Ivan Hrováth, Branislav Hakel, Miroslav Luciak

Členská základňa: mládež: 30, dospelí: 7

STOLNOTENISOVÝ KLUB

Prezident klubu: Ing. Jozef Barniak

Tréneri klubu : Ing. Jozef Barniak, Ľubomír Majerčík, Oliver Kovács, Igor Valuška

Členská základňa: mládež: 28, dospelí: 16

KLUB SLOVENSKÝCH TURISTOV

Prezident klubu: Robert Maroši

Výbor KTS MŠK: Robert Maroši, Daniela Hlivová, Adriana Mesíková, Jolana Škrteľová, Judita Tabernausová,

Členská základňa: mládež 10, dospelí 110

KLUB RTVŠ

Prezident klubu: Daniela Hlivová

Cvičitelia: Janka Fekiačová, Anna Líšková, Peter Vinarčík, Vincent Čierny

Členská základňa: mládež a dospelí: 32

ŠPORTOVO - STRELECKÝ KLUB

Prezident klubu: Marián Grúber

Tréneri klubu: Marián Grúber, Milan Miškóci, Ing. Robert Láska, Mgr. Ondrej Lipták, Ing. Aurélius Rozina, Filip Šulek

Členská základňa: mládež: 26, dospelí: 76

TENISOVÝ KLUB:

Prezident klubu: Ing. Zuzana Perháčová, PhD.

Tréneri klubu: Mgr. Peter Perháč, Ing. Zuzana Perháčová, PhD., Dominika Demková, Martin Čakovský

Členská základňa: mládež: 43, dospelí: 27

VOLEJBALOVÝ KLUB

Prezident klubu: MVDr. Igor Korbela

Trénerská rada: Alena Bieliková, Eva Bieliková, Peter Kollárik, Valéria Šestáková, Renáta Schmidtová, Matúš Tesák, Andrea Kosorinská

Členská základňa: mládež: 102, dospelí: 24

CYKLISTICKÝ KLUB

Prezident klubu: Ing. Milan Veselý

Tréneri klubu: Jozef Jelža, Štefan Gajdošík, Tomáš Líška

Členská základňa: mládež 25

TANEČNO-ŠPORTOVÝ KLUB STELLA

Predseda klubu: Ing. Miroslav Vít'azka

Hlavná trénerka: Ing. Stella Vít'azková

Tréneri: Mgr. Petra Kubaľáková, Mgr. Judita Frantová st., Martin Kollár, Ema Kollárová, Jaroslav Ihring, Natália Varechová

Host'ujúci tréneri: Pavel Imre, Ľubomír Mick, Adriána Mick, Zdeno Blesák

Členská základňa: deti a mládež 82, dospelí 7

ŠPORTOVEC MESTA 2022

V stredu, 15. februára 2023 sa v hlavnej sále Mestského kultúrneho centra v Žiari nad Hronom uskutočnilo odovzdávanie cien pre najlepších športovcov nášho mesta za rok 2022. Spolu sa odovzdalo až 60 ocenení pre individuálnych športovcov a tímy všetkých vekových kategórií. Na ceremoniáli odovzdával ceny primátor mesta Peter Antal, jeho zástupca Ladislav Kukolík a bývalý úspešný tenista Martin Kližan.

Ocenenie jednotlivcov:**Medailisti z majstrovstiev kraja**

1. Patrícia Bieliková, Atletický klub MŠK Žiar nad Hronom
2. Karin Lučaníková, Atletický klub MŠK Žiar nad Hronom
3. Marcos Vuong, Atletický klub MŠK Žiar nad Hronom
4. Filip Šurek, Plavecký klub MŠK Žiar nad Hronom
5. Viktória Malíková, Plavecký klub MŠK Žiar nad Hronom
6. Olívia Ťahúnová, Plavecký klub MŠK Žiar nad Hronom

7. Samuel Urgela, Futbalový klub Pohronie Žiar nad Hronom
8. Adrián Greguš, Tanečno-športový klub STELLA Žiar nad Hronom
9. Emma Strompová, Tanečno-športový klub STELLA Žiar nad Hronom
10. Filip Horváth, Basketbalový klub MŠK Žiar nad Hronom
11. Matej Valent, Basketbalový klub MŠK Žiar nad Hronom
12. Alex Kašša, Basketbalový klub MŠK Žiar nad Hronom

Medailisti z majstrovstiev Slovenska (2. – 3. miesto)

1. Lukáš Hriň, Atletický klub MŠK Žiar nad Hronom
2. Natália Bieliková, Atletický klub MŠK Žiar nad Hronom
3. Viktória Viglašská, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
4. Alexandra Kalamárová, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
5. Radka Kučerová, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
6. Timea Kučerová, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
7. Samuel Bohdan Harag, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
8. Linda Majerčíková, Stolnotenisový klub MŠK Žiar nad Hronom
9. Terézia Perháčová, Tenisový klub MŠK Žiar nad Hronom
10. Róbert Jackuliak, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
11. Filip Záhorec, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
12. Maroš Čerťaský, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
13. Tadeáš Rybanský, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
14. Janka Dubajová, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
15. Samuel Stročinský, Grapplingový klub Žiar nad Hronom
16. Daniel Kollár, Grapplingový klub Žiar nad Hronom
17. Patrik Fuzak, IRON GYM MŠK Žiar nad Hronom
18. Jaroslav Ihring, Tanečno-športový klub STELLA Žiar nad Hronom
19. Natália Varechová, Tanečno-športový klub STELLA Žiar nad Hronom

Majstri Slovenska, medailisti z majstrovstiev Európy, medailisti z majstrovstiev sveta

1. Roman Neuschl, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
2. Adam Hudec, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
3. Viktória Šoltéssová, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
4. Nikola Kršiaková, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
5. Adam Dolnický, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
6. Viktória Snopková, Karate klub MŠK Žiar nad Hronom
7. Martina Hrabajová, Stolnotenisový klub MŠK Žiar nad Hronom
8. Zuzana Uhrovičová, Volejbalový klub MŠK Žiar nad Hronom
9. Matúš Ďurík, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
10. Tereza Ďuríková, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
11. Dominik Sochan, Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom
12. Jana Gáliková, Športovo-strelecký klub MŠK Žiar nad Hronom
13. Maxim Uhrík, Grapplingový klub Žiar nad Hronom
14. Matej Krumlovský, Grapplingový klub Žiar nad Hronom

15. Mathias Uhrík, Grapplingový klub Žiar nad Hronom
16. Róbert Láska, Športovo-strelecký klub MŠK Žiar nad Hronom
17. Marián Grúber, Športovo-strelecký klub MŠK Žiar nad Hronom
18. Adam Hriň, Atletický klub MŠK Žiar nad Hronom
19. Ema Ijeoma Okoyeocha, Atletický klub MŠK Žiar nad Hronom
20. Tomáš Bobok, IRON GYM MŠK Žiar nad Hronom
21. Tatiana Magulová, IRON GYM MŠK Žiar nad Hronom

Ocenenie kolektívov:

2. – 3. miesto z majstrovstiev Slovenska

Športový kolektív FK POHRONIE kategória dorastu U19

Družstvo reprezentovali: Filip Regitko, Martin Šuster, Tomáš Janeček, Adrián Pivarči, Marek Netolický, Tomáš Kukučka, Tadeáš Chlpek, Miroslav Muráň, Adam Mikula, Marek Hajdoni, Ondrej Cíferský, Milan Michal Sučák, Timotej Obertáš, Peter Beňo, Filip Ďurian, Samuel Kováč, Matej Balciar, Radoslav Neischl, Marián Šmatlák, Adam Lenharčík, Ivan Straka, Samuel Prachar, Timotej Lenárt, Dmytro Laktionov, Ivan Lazarets, Vladimír Pilník ml., Samuel Solga, Tomáš Bartošík

Realizačný tím: Martin Stopka, Peter Bačík, Miloš Poničan, Igor Marhuľa, Peter Bulla, Vladimír Pilník

Predseda predstavenstva: Mgr. Igor Rozenberg PhD., MBA

Športový kolektív FK POHRONIE, kategória dorastu U17

Družstvo reprezentovali: Simon Pacalaj, Šimon Ivan, Patrik Suchý, Alex Lupták, Martin Petro, Šimon Hric, Tomáš Dovec, Tomáš Boháč, Andrej Farkaš, Jakub Kapusta, Tobiáš Legiň, Martin Varecha, Manuel Červienka, Matej Dovčík, Kamil Chovan, Richard Wágner, Pavol Gallo, Boris Uhrín, Timotej Obertáš, Martin Pavlenda, Radovan Škultéty, Lukas Laurov

Realizačný tím: Lukáš Kmeť, Miroslav Gierl, Norbert Varecha, Igor Marhuľa, Peter Bulla, Vladimír Pilník

Družstvo mladších žiačok AK MŠK Žiar nad Hronom

2. miesto v Stredoslovenskej oblasti, Žiar nad Hronom, 2. októbra 2022

Družstvo reprezentovali: Patrícia Bieliková, Lenka Burská, Mia Dimitriu, Nina Glázerová, Patrícia Haffnerová, Sara Homolová, Judita Hricová, Tamara Jašková, Emma Jelžová, Lucia Kadlecová, Daria Kiseleva, Nikola Krajčiová, Karin Lučaníková, Tatiana Mareková, Ivana Martincová, Nikola Slašťanová, Zuzana Slosiarová, Kornélia Ťahúnová, Eliška Tináková, Sabina Miklová

Tréneri: Adam Pajunk, Ing. Miroslav Rybársky

Prezident klubu: Adam Pajunk

Starší žiaci Basketbalového klubu MŠK Žiar nad Hronom

3. miesto na Majstrovstvách Slovenska, Sered' 3. – 5. júna 2022

Družstvo reprezentovali: Jakub Barčík, Martin Barniak, Adam Herich, Filip Horváth, Bruno Juhász, Ján Kováč, Boris Kovalčík, Timotej Kršiak, Branislav Mališ, Lukáš Matejka, Roderik Roško, Timotej Šadon, Jakub Tapfer, Matej Valent,

Tréner: Karol Kučera

Asistent: Mgr. Branislav Obert

Prezident klubu: Miroslav Grznár

Kolektív starších žiakov Volejbalového klubu

MŠK Žiar nad Hronom, 3. miesto na Majstrovstvách Slovenska, Nové Mesto nad Váhom 10. – 12. júna 2022

Družstvo reprezentovali: Ema Boľfová, Ema Fleischmannová, Ivana Fričová, Martina Hricová, Sára Jenatová, Romana Krajčiová, Agáta Králová, Vladimíra Müllerová, Viktória Neuschlová, Diana Polakovičová, Liliana Skladanová, Viktória Šimková, Bianka Štefanková, Petra Uhrovičová, Zuzana Uhrovičová,

Tréner: Alena Bieliková, Eva Bieliková

Prezident klubu: MVDr. Igor Korbela

Majstri Slovenska**Starší žiaci Atletického klubu**

MŠK Žiar nad Hronom, Majstri Slovenska v cezpoľnom behu, Dubnica nad Váhom 19. novembra 2022

Družstvo reprezentovali: Jakub Marko, Samuel Šluch, Karol Palášthy, Luboš Povinský

Tréner: Karol Palášthy

Prezident klubu: Adam Pajunk

Volejbalové družstvo veteránov

Majstri Slovenska Veteránov, Kežmarok 13. augusta 2022

Družstvo reprezentovali: MUDr. Ladislav Kukolík, Ján Lapin, Otto Šimonovič, Dušan Bartalský, Ladislav Smitka, Ján Hukel, Dušan Ježo, Milan Kremeň, Július Vavrek

Kapitán družstva: MUDr. Ladislav Kukolík

Kolektív žiakov TŠK STELLA Žiar nad Hronom

Majstri Slovenska v kolektívnych choreografiách HOLD MY HAND, Žiar nad Hronom 11. júna 2022

Kolektív reprezentovali: Adrián Greguš – Emma Strompová, Patrik Franta – Tamara Valentová, Luca Preisser – Michaela Hricová, Dominik Franta – Alexandra Vanková, Jakub Heško – Viktória Hešková, Šimon Hudec – Nella Lepšíková, Róbert Štefanka – Lívia Balážová, Dávid Víťazka – Nela Matiašková,

Tréner a choreograf: Ing. Stella Víťazková, Mgr. Petra Víťazková

Predseda OZ: Ing. Miroslav Víťazka

Kategória: IN MEMORIAM**František SITORA**

Cyklistický klub MŠK Žiar nad Hronom, za celoživotnú prácu, angažovanosť a osobný prínos pre rozvoj cyklistiky v meste Žiar nad Hronom.

NAJVÝRAZNEJŠIE UDALOSTI V ŠPORTE

Cyklokrosová sezóna vyvrcholila domácim šampionátom

Na technickej trati v mestskom parku na okruhu dlhom 2500 metrov bojovali pretekári o majstrovské dresy a sadu medailí. Najlepšie z našich starších žiakov bojoval Tadeáš Rybanský, ktorý sa stal vicemajstrom Slovenska. Dominik Sochan v kategórii kadetov vyjazdil titul majstra Slovenska, Maroš Čerťaský si vybojoval prvé pódium v sezóne a získal bronzovú medailu. V kategórii juniorov sa stal vicemajstrom Slovenska Róbert Jackuliak.

Úvod roka pre karatistov úspešný

Žiarski karatisti sa zúčastnili 15. ročníka Memoriálu M. Bozogána, ktorý sa konal 14. januára 2023 v Košiciach. Najviac sa darilo Alexandre Kalamárovej, ktorá v kategórii športový zápas junioriek nad 66 kg získala zlato. V kategórii súborné cvičenia kata dorastenci vybojoval striebro Adam Hudec. O bronzové medaily sa vo svojich kategóriách postarali Urban Beňo, Olívia Černáková, Adam Dolnický, Radoslava Kučerová a Lenka Kučerová.

Máme majsterku regiónu pre rok 2023

Na halových tenisových Majstrovstvách regiónu žien v Banskej Bystrici, ktoré sa konali ešte koncom roka 2022, sa z titulu tešila hráčka TK MŠK Žiar nad Hronom, Terézia Perháčová. Vo finále si hladko poradila s domácou hráčkou a trénerkou Nikol Ternuščákovou 6:0 a 6:1. Pre tenistov je to najvyšší halový turnaj v tejto kategórii.

Žiarčania úspešní na stolnotenisových majstrovstvách

V sobotu 11. februára sa konali Majstrovstvá Banskobystrického kraja v stolnom tenise pre dospelých. Ľubomír Majerčík sa siedmykrát za sebou stal majstrom kraja v dvojhre. Linda Majerčíková a Patrik Hrabaj, obsadili tretie miesta. Majerčíkovci, otec s dcérou Lindou doplnili zbierku pohárov tretím miestom vo štvorhre.

Halové majstrovstvá SR

V nedeľu 5. marca sa konali atletické Halové majstrovstvá SR starších žiakov a žiačok v Bratislave. Žiarska atlétka Ema Ijeoma Okoyeocha obhájila svoje prvenstvo, keď vrhla guľou 11,23 m a stala sa majsterkou Slovenska.

Na Pohár primátora prišlo do Žiaru až 220 tanečných párov

Po koronových obmedzeniach patrilo 4. marec opäť tancu. V 17 súťažiach si svoje sily zmeralo 220 párov zo Slovenska, Poľska, Ukrajiny a Maďarska. Tanečno-športový klub Stella reprezentovalo 14 párov. V triede D v štandardných tancoch na najvyššom stupienku stáli Jakub Heško – Viktória Hešková. V juniorských súťažiach, v triede II C, si striebro v latinskoamerických tancoch vytancovali Adrián Greguš Emma Stropková. V kategórii Juniori II D latinskoamerické tance tretie miesto patrilo tanečnému páru Dominik Franta – Lívia Balážová. V kategórii Deti II D stáli dvakrát na treťom stupienku Martin Binder – Zoja Uhrovičová, a to v štandardných aj v latinskoamerických tancoch. Najmladší reprezentanti v triede Deti II E, Simeon Chovan – Emma Hanušková, si vytancovali bronz.

Z atletického mítingu priniesla Nikolka Kollárová dve strieborné medaily

V sobotu 11. marca sa žiarsky Atletický klub zúčastnil atletického mítingu najmladšieho žiactva, ktorý sa konal v bratislavskej hale Elán a organizoval ho Slovenský atletický zväz. Našou najúspešnejšou pretekárkou bola Nikola Kollárová, ktorá obsadila striebornú priečku dvakrát. Prvú v behu na 60 m cez prekážky a druhú v behu na 500 m.

Indiáni prepísali históriu žiarskeho hokeja

Indiáni v Považskej Bystrici výhrou 0:4 nad Pantermi postúpili do štvrtfinále a prepísali tak históriu žiarskeho hokeja.

Pódiové umiestnenia pre žiarskych karatistov

Jedinou marcovou súťažou pre žiacke kategórie karatistov bolo 2. kolo Slovenského pohára detí a žiakov, ktoré sa konalo 18. marca v Partizánskom. Za účasti 515 súťažiacich z celého Slovenska sa na pódiové umiestnenia prebojovali aj naši pretekári z Karate klubu MŠK Žiar nad Hronom. O jediné medailu z disciplíny agility sa postaral Michal Kubáš, ktorý sa umiestnil na striebornej úrovni. V kategórii 8 – 9-ročných dievčat nad 37 kilogramov dominovali Žiarčanky, lebo samotné finále sa nieslo v žiarskych farbách. Nastúpili v ňom Viktória Beľová a Lenka Kučerová. Úspešnejšia nakoniec bola Viktória, ktorá si domov odniesla zlato a Lenka domov odišla s striebrom. V kategórii 10 – 11-ročných dievčat do 40 kilogramov sa do finále prebojovala Olívia Černáková. Nakoniec z toho bolo striebro. Posledným medailistom bol Silvester Rajčan, ktorý si v kategórii 8 – 9-ročných chlapcov nad 34 kilogramov vybojoval bronz.

Mladšie žiačky a ich spanilá jazda na majstrovstvách Slovenska vo volejbale

Mladšie žiačky si striebornými medailami v oblasti Stred zabezpečili miestenku na finálový turnaj o majstra Slovenska. Ten sa konal od soboty 6. mája do pondelka 8. mája v Prešove a žiarske volejbalistky sa stali majsterkami Slovenska. Za najlepšiu hráčku nášho družstva bola vyhlásená Zuzana Uhrovičová.

Na majstrovstvách Slovenska trikrát bronz

Majstrovstvá Slovenska v plesových choreografiách, exhibíciách a showdance sa konali 20. mája v hlavnej sále MsKC. Na súťaž nastúpilo 350 súťažiacich, ktorí tancovali v 32 choreografiách. TŠK Stella zo Žiaru nad Hronom získal tri bronzové umiestnenia. S juniorskou choreografiou Shrekoviny II, v kategórii dospelých LAT s choreografiou ROLLI'N, ROLLI'N a dievčenská skupina LG.

7. ročník Čokoládovej tretry

V piatok 19. mája odštartovala v Žiari nad Hronom už siedmykrát Čokoládová tretra. V kategórii najmenších si vybojoval postup Denis Havetta, ktorý sa umiestnil na 3. mieste. Z dievčat bola najrýchlejšia Laura Debnárová a vybojovala si taktiež 3. miesto. V kategórii ročníkov 2014 –2015 sa najlepšie darilo Nikol Kollárovej, ktorá sa umiestnila na 3. mieste. V kategórii 2012 a 2013 sa na 3. mieste umiestnila Natálka Radochová, ktorú od prvého miesta delili necelé 2 sekundy.

Majsterka Slovenska s novým osobným rekordom

3. a 4. júna sa v Humennom konali atletické Majstrovstvá Slovenska dorastencov a dorasteniek. Z našich dievčat sa najlepšie darilo Eme Ijeoma Okoyeocha, ktorá sa v hode kladivom stala majsterkou Slovenska s novým osobným rekordom 43,03 m. Týmto výkonom sa dostala na 1. miesto v slovenských tabuľkách v doraste aj v staršom žiactve.

Žiar sa stal hlavným mestom stolného tenisu

V utorok 6. júna sa v žiarskej ZUS aréne odohral jedinečný exhibičný zápas, v ktorom si sily zmerali legendy svetového tenisu Jan-Ove Waldner a Jörgen Persson. Športová hala sa zaplnila a Žiar nad Hronom sa tak stal na chvíľu hlavným mestom stolného tenisu. Obaja Švédi sú najúspešnejší stolní tenisti za posledných 60 rokov. Dohromady získali jedenásť titulov majstra sveta a Jan-Ove Waldner je aj olympijským víťazom z Barcelony z roku 1992. Ešte pred samotným duelom týchto dvoch legiend sa proti nim postavili úspešní žiarski stolní tenisti Patrik Hrabaj, Martina Hrabajová, Linda Majerčíková a Ľubo Majerčík. Program spestrili svojím hudobným vystúpením speváčka Karolína Šťastná a folkloristi zo súboru Hron. Na záver exhibície nechýbala ani autogramiáda oboch legiend.

Lenka Líškayová strieborná z medzinárodných agility pretekov a juniorská majsterka sveta v agility

V nedeľu 18. júna sa v Budapešti konali Medzinárodné juniorské agility preteky, ktorých sa zúčastnila žiarčanka Lenka Líškayová so psíkom čivavou Longim a obsadili 2. miesto.

V dňoch od 14. do 16. júla sa v anglickom Southame uskutočnili juniorské Majstrovstvá sveta v agility JOAWC 2023. Zúčastnili sa ich aj dievčatá z nášho regiónu Lenka Líškayová s čivavou Longim zo Žiaru nad Hronom a Natália Stredáková s borderkóliou Missy z Ladomerskej Viesky. Obe dievčatá sú členkami MsKK Handlová. Lenka v prvý deň majstrovstiev v celodennom daždi v behu small jumping družstiev s Eliškou Ondrášovou zo Skalice a jej jazvečíkom Tinkou a Karolínou Mikušovou so psíkmi Nikolett a Abby z mesta Gbely zdolali všetkých 28 družstiev a stali sa majsterkami sveta v tejto disciplíne.

Majster Slovenska v grapplingu, bronz z majstrovstiev Európy v brazílskom jiu-jitsu

V sobotu 10. júna sa v Banskej Bystrici uskutočnili Majstrovstvá Slovenska ADCC v grapplingu a bojových umeniach. Zastúpenie na turnaji mal aj žiarsky Jiu-Jitsu klub. Mladí bojovníci Matúš a Samuel Škorecovci priniesli domov striebro a zlato.

11. novembra sa v Nemecku uskutočnil turnaj Naga Europe Grappling Championship, čo sú Majstrovstvá Európy organizácie NAGA. Stretla sa tu európska špička v brazílskom jiu-jitsu, ale aj zástupcovia iných bojových športov. Slovensko na turnaji reprezentovali bratia Samuel a Matúš Škorecovci. Obaja súťažili v kategóriách No Gi a Gi. Matúš získal dve bronzové medaily.

*

Žiar má juniorského majstra Slovenska v thajskom boxe

Počas prvého júnového víkendu sa v Trenčíne uskutočnili otvorené Majstrovstvá Slovenska v thajskom boxe, ktoré boli aj so zahraničnou účasťou pretekárov. Žiarsky klub Muay Thai Fight Gym ZH poslal do bojov dvoch bojovníkov. Veronika Prepilková bojovala v kategórii do 75 kg a Marek Vendlek v juniorskej kategórii do 71 kg. Veronika sa stala vo svojej kategórii vicemajsterkou Slovenska a Marek majstrom Slovenska.

Adam Hriň majstrom Slovenska do 23 rokov

Žiarska atletika má dve medaily z majstrovstiev Slovenska do 23 rokov. Postaral sa o ne odchovanec žiarskeho Atletického klubu Adam Hriň. V skoku do diaľky sa mu podarilo skočiť osobné maximum a to mu zaručilo titul majstra Slovenska. V trojskoku obsadil 2. miesto.

Po víťazstve v národnom programe na P-T-S sa zúčastnil majstrovstiev Slovenska v mužskej kategórii, ktoré sa konali 29.a 30. júla v Banskej Bystrici. V skoku do diaľky obsadil zlatú priečku a získal titul majstra Slovenska

Cyklista Martin Svrček má bronz z Majstrovstiev sveta

V sobotu 12. augusta slovenský cyklista Martin Svrček na Majstrovstvách sveta v cyklistike v pretekoch s hromadným štartom kategórie do 23 rokov v Glasgowe vybojoval bronz.

Tadeáš Rybanský strieborný s minimálnou stratou na víťaza

V septembri sa konalo cyklistické finále Detskej tour Petra Sagana v Šamoríne. Zo žiarskych cyklistov najlepší výkon zaznamenal starší žiak Tadeáš Rybanský, ktorý skončil na 2. mieste s minimálnou stratou na víťaza.

Linda Majerčíková opäť rozšírila zbierku svojich pódiových umiestnení

V sobotu 21. októbra sa v Ružomberku konali prvé tohto sezónne turnaje Slovenského pohára v stolnom tenise dorasteniek. Linda Majerčíková na turnaji obsadila 2. miesto. Umiestnenie na tomto turnaji posunulo Lindu na priebežné 3. miesto v SR rebríčku dorasteniek. Bola tiež SSTZ nominovaná do reprezentačného družstva hráčok do 23 rokov na turnaj Stredoeurópskej superligy.

Na 2. turnaji Slovenského pohára dorasteniek sa v Žiari zišla špička slovenskej reprezentácie v stolnom tenise. Linda Majerčíková svojím výkonom a ziskom striebornej medaily potvrdila kvalitu prislúchajúcu reprezentantke SR.

V žiarskej plavárni sa konalo V. kolo Banskobystrického pohára

V sobotu 4. novembra sa na plavárni v Žiari nad Hronom konali plavecké preteky pod záštitou Krajského plaveckého združenia Banská Bystrica. Po štyroch rokoch to boli prvé preteky v plávaní v žiarskej plavárni. Za náš klub nakoniec pohár vybojovali Viktória Maliková s tretím miestom a na druhom mieste sa umiestnili Ivana Šureková a Daniela Hlavničková.

Benča majster Slovenska, Rybanský bronzový

V Žiari nad Hronom vyvrcholil v dňoch 25. a 26. novembra v Parku Š. Moysesova Slovenský pohár v cyklokrose domácim šampionátom. Po roku sa tu zišla domáca špička, aby zabodovala o tituly a sadu medailí. Žiarsky junior Jakub Benča získal titul juniorského šampióna.

V nedeľu na mierne snehom posypanej a zamrzutej trati pretekali aj domáci kadeti, druhý skončil Tadeáš Rybanský a tretí Jakub Glezgo. Mladšia žiačka Agáta Peszekiová zvíťazila vo svojej kategórii.

Tituly majstrov republiky v karate putovali aj do Žiaru

V sobotu 25. novembra sa vo Vranove nad Topľou konali Majstrovstvá Slovenskej republiky v karate družstiev. V súborných cvičeniach kata v kategórii 10 – 11-ročných za žiarsky klub nastúpilo zmiešané družstvo v zložení Jana Kyslerová, Lenka Dobrocká a Michal Kubáš a vybojovali si tituly vicemajstrov republiky. Družstvo v zložení Adam Hudec, Jozef Šipkovský a Roman Neuschl nastúpilo v kategórii dorastencov. Pre klub a mesto vybojovali tituly majstrov republiky. V športovom zápase kumite mladšie žiačky Viktória Beľová, Olívia Černáková, Lenka Kučerová a Viktória Víглаšská získali titul majstrov republiky.

XIV. PODNIKY V ŽIVOTE MESTA

Obchodné spoločnosti mesta, organizácie s rôznou právnou formou, ktorých zriaďovateľom alebo zakladateľom je mesto Žiar nad Hronom alebo má v nich majetkovú účasť.

MŠK Žiar nad Hronom, spol. s. r. o.

Poslaním MŠK bolo zabezpečenie rozvoja organizovaného, rekreačného aj výkonnostného športu v meste Žiar nad Hronom, s dôrazom na mládežnícky šport, zabezpečovať finančné prostriedky pre jednotlivé športové kluby v majstrovských súťažiach a zároveň zabezpečovať realizácie profesionálnej a amatérskej športovej činnosti v plnom rozsahu v kolektívnych, individuálnych a masových športoch.

Spolu bolo v MŠK 16 klubov: Atletický klub, Basketbalový klub, Hokejový klub, Plavecký klub, Horolezecký klub JAMES, Volejbalový klub, Klub RTŠV, Klub slovenských turistov, Karate klub, Tenisový klub, Stolnotenisový klub, Športovo strelecký klub, Iron gym, Jiu Jitsu, Kulturistický klub, Cyklistický klub. Najväčším prispievateľom na činnosť športových klubov, ktoré uskutočňujú svoje aktivity pod hlavičkou MŠK je Mesto Žiar nad Hronom. V roku 2023 poskytlo na činnosť klubov a na prenájom športovej haly dotácie v celkovej výške 152 000 eur. Ďalšími dôležitými príjmami MŠK boli tržby za poskytovanú reklamu. Najväčšími objednávateľmi reklamných služieb bola spoločnosti SLOVALCO, a. s. a NEMAK SLOVAKIA, s. r. o. V roku 2023 prebiehala činnosť klubov už bez obmedzení čo sa prejavilo aj v čerpaní nákladov.

Najväčšou nákladovou položkou MŠK v roku 2023 boli odmeny profesionálnym hráčom HK vo výške 194 200,33 eur. Výsledok spoločnosti pred zdanením vo výške – 120 259,54 eur tvoria náklady vo výške 1 016 883,81 eur a výnosy vo výške 896 624,27 eur. Konateľom spoločnosti bol Ján Žiak.

Technické služby Žiar nad Hronom, spol. s. r. o.

Technické služby sú spoločnosťou, ktorej jediným vlastníkom je mesto. Spoločnosť v roku 2023 prevádzkovala mestské športoviská, ako sú plážové kúpalisko, krytú plaváreň, zimný štadión, futbalový štadión a športovú halu. K jej ďalším činnostiam patria záhradníctvo, zakladanie a údržba verejnej zelene, strojové a ručné čistenie komunikácií, plôch a priestranstiev kanalizačných vpustí a šacht pre odvod dažďových vôd z komunikácií, správa a údržba komunikácií, dopravné značenie a stavebná údržba, opravy a budovanie komunikácií, realizácia stavieb a drobnej stavebnej činnosti, obstarávanie služieb spojených s výkonom správy bytového a nebytového fondu, upratovacie služby, montáž, oprava, údržba elektrických zariadení, prevádzkovanie športových zariadení, autobusovej stanice, spoplatneného parkovania. Najvýznamnejšou úlohou minulého roka bolo dokončenie rekonštrukcie krytej plavárne a revitalizácia centrálnej mestskej zóny. Technické služby počas roka zamestnávali 62 zamestnancov. Konateľom a riaditeľom tejto spoločnosti bol Mgr. Igor Rozenberg, PhD., MBA.

FK Pohronie Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o.

Podiel mesta Žiar nad Hronom v tejto spoločnosti je 50%. FK Pohronie je pokračovateľom tradičných futbalových klubov v našom regióne. Od leta 2017 sa presunula II. liga na novozrekonštruovaný futbalový štadión v Žiari nad Hronom s kapacitou 2 200 krytých miest na sedenie s umelým osvetlením. Najvýznamnejšie postavenie medzi partnermi klubu si udržalo mesto Žiar nad Hronom a spoločnosť Remeslo Stroj, s. r. o. K nim je potrebné pridať obec Dolnú Ždaňu. Okrem finančného príspevku mesta vo výške a na výmenu umelej trávy sa mesto stará o prevádzku a údržbu Mestského futbalového štadióna v Žiari nad Hronom na svoje náklady. Klub dosiahol čistý obrat vo výške 896 036 eur. Výnosy z hospodárskej

činnosti spolu boli nižšie o 115 548 eur v porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím. Výsledok hospodárenia pred zdanením bol strata vo výške 63 257 eur. Po zdanení sa strata ešte prehĺbila na konečnú sumu 72 433 eur. Riaditeľom bol Mgr. Igor Rozenberg PhD., MBA.

DOMOV PRI KAŠTIELI n. o. – Zariadenie pre seniorov

Zariadenie pre seniorov DOMOV PRI KAŠTIELI n. o. je verejným poskytovateľom sociálnych služieb vo vlastníctve mesta Žiar nad Hronom. Jeho poslaním je poskytovanie komplexnej, kvalitnej, individuálne zameranej sociálnej služby s celoročnou pobytovou aj ambulantnou formou, s ohľadom na individuálne potreby a potrebnú mieru podpory prijímateľov profesionálnymi zamestnancami.

V roku 2023 poskytoval DOMOV PRI KAŠTIELI v Žiari nad Hronom celoročnú pobytovú sociálnu službu seniorom s kapacitou 40 miest. Priemerná mesačná obsadenosť zariadenia bola 38 klientov, pričom vekový priemer prijímateľov sociálnej služby dosahoval 84 rokov. Počas roka zariadenie prijalo 23 nových klientov, 19 klientov zomrelo a traja ukončili pobyt na vlastnú žiadosť.

Starostlivosť o prijímateľov zabezpečovalo 27 zamestnancov, z toho 18 odborných pracovníkov. Medzi hlavné aktivity patrila ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť, pravidelné rehabilitačné cvičenia, ergoterapia, reminiscenčná terapia a canisterapia.

Domov usporiadal množstvo podujatí, ako napríklad oslavy Medzinárodného dňa žien, športové hry, Majáles, tvorivé dielne či programy venované Dňu matiek a Úcte k starším. Klienti sa tiež zapojili do komunitných projektov, ako napríklad Kol'ko lásky sa zmestí do krabice od topánok.

Zariadenie rozvíjalo vonkajšie prostredie – upravilo svah záhrady a nainštalovalo vyvýšené záhony na pestovanie zeleniny. Tieto zmeny vznikli vďaka podpore Banskobystrického samosprávneho kraja a mesta Žiar nad Hronom, ktoré prispelo aj na inštaláciu exteriérových žalúzií na izby klientov.

Domov pri kaštieli sa tak stal významným miestom, ktoré seniorom ponúka nielen starostlivosť, ale aj dôstojný priestor pre aktívny a radostný život.

Celkové príjmy za rok 2023 boli 712 941,46 €, z toho príjmy z dotácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vo výške 282 471,24 €, vlastné príjmy za poskytovanie sociálnej služby od klientov vo výške 257 780,35 €, dotácia z rozpočtu Mesta Žiar nad Hronom vo výške 128 500 €, ostatné príjmy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica 20 347,14 €, dary vo výške 20 290,00 €, príjem 2% z podielu zaplatenej dane vo výške 1 552,73 € a dotácia z VÚC 2 000 €. Čerpanie bežných výdavkov bolo vo výške 710 393,88 €. Riaditeľkou bola Mgr. Jana Filipčíková.

XV. POČASIE A JEHO OSOBITOSTI

Rok 2023 bol na území Slovenska druhý najteplejší za posledných 92 rokov meraní. Maximálna teplota bola 36,5 °C, neprekonalala však historické rekordy. Klimatológovia zaznamenali vlani na území SR najteplejší september v histórii meraní s priemerom 19,7 °C.

Už január bol vyhodnotený ako 2. najteplejší v histórii. Zima z teplotného hľadiska skončila ako štvrtá najteplejšia.

Jar v roku 2023 začala vynikať hneď od samého začiatku. V marci udreli na našom území búrky, ktoré boli na dané obdobie silné. Teplotne bola jar normálna, no zažili sme aj dosť výrazné výkyvy. Začiatkom apríla sa vyskytli mrazy, a to nielen v dolinách na severe, ale aj na časti Podunajskej nížiny klesala teplota na -5 °C. Táto situácia predstavovala vo vegetačnom období značný problém. Otepľovalo sa len pomaly, čo viedlo k tomu, že veľa snehu bolo ešte na konci jari, najmä v horských oblastiach.

Počty letných a tropických dní vykazovali väčšinou normálne až podnormálne hodnoty. Výnimkou bola západná polovica, kde to boli nadnormálne až silne nadnormálne početnosti. Júl bol najteplejším mesiacom v histórii meraní. Priemerná teplota bola 16,95 °C. Tento rok počas júla na celom svete zaznamenali vlny horúčav a požiare vo viacerých regiónoch na severnej pologuli, vrátane južnej Európy. Boli sme svedkami toho, ako celosvetová teplota vzduchu a hladiny oceánov dosiahla v júli nové rekordy. Zrážkovo bol v lete najzaujímavejší začiatok augusta, keď spadlo lokálne 20 % celoročného zrážkového úhrnu v priebehu troch dní. Vysoké úhrny vtedy prinášali najčastejšie silné búrky, pri ktorých padali aj veľké krúpy, alebo boli sprevádzané silným nárazovým vetrom.

Koniec leta bol mimoriadne teplý, no v tomto trende pokračovala aj jeseň. V Želiezovciach bol zaznamenaný nový septembrový rekord počtu letných dní, bolo ich až 26. September skončil ako najteplejší a október ako druhý najteplejší v histórii pozorovaní, normálny bol z dlhodobého hľadiska akurát november. Aj tak to viedlo k najteplejšej jeseni. Jeseň bola nadpriemerná nielen po teplotnej stránke, ale aj z pohľadu zrážok. Najviac ich spadlo koncom októbra a v novembri, najmä v južných oblastiach Slovenska.

Nielen jeseň, ale aj záver roka bol bohatý na zrážky. Spolu s topením snehu to prispelo k nepriaznivej hydrologickej situácii hlavne v západnej polovici územia. Spomínaný sneh a arktický vzduch dávali v úvode decembra nádej na peknú zimu. Opak bol ale pravdou, pretože na sviatky prišlo povestné vianočné oteplenie. Počas samotných sviatkov boli na našom území prekonávané teplotné rekordy platné pre daný dátum. Na juhozápade Slovenska sa oteplilo na vyše 14 °C. Oveľa chladnejší nebol ani Silvester, kedy sa na juhozápade oteplilo na viac ako 11 °C. Celkovo si rok 2023 budeme pamätať ako jeden z najteplejších v histórii.

V roku 2023 sa aj v Žiari nad Hronom prejavili niektoré nezvyčajné klimatické javy, ktoré súviseli s celkovými extrémnymi výkyvmi počasia, podobne ako v iných častiach Slovenska. Mesto zažilo výrazné teplotné vlny, vrátane mimoriadne horúcich letných dní, keď teploty prekročili 30 °C, čo je pre túto oblasť výrazné oteplenie. Leto bolo poznačené obdobiami extrémnych horúčav, čo viedlo k suchám a nízkej úrovni zrážok. Ďalšou zvláštnosťou boli intenzívne búrky, ktoré sa vyskytli najmä na jar a v lete, čo prispelo k miestnym záplavám v niektorých oblastiach.

Celkovo bol rok 2023 poznačený veľkými teplotnými výkyvmi a premenlivými zrážkami, čo je charakteristické pre globálne otepľovanie a klimatické zmeny, ktoré o vplyvujú aj región Žiaru nad Hronom

XVI. ZAUJÍMAVÉ UDALOSTI V MESTE

Výroba hliníka na Slovensku sa skončila

Pre vysoké ceny energií vypla v prvých dňoch roka aj posledné pece na výrobu primárneho hliníka jediná hliníkareň na Slovensku, žiarske Slovalco. V prevádzke naďalej zostala pretavovacia linka na recykláciu hliníkového šrotu. Výroba primárneho hliníka na Slovensku sa tak po sedemdesiatich rokoch skončila.

Predseda BBSK Ondrej Lunter sa stretol s vedením žiarskej nemocnice

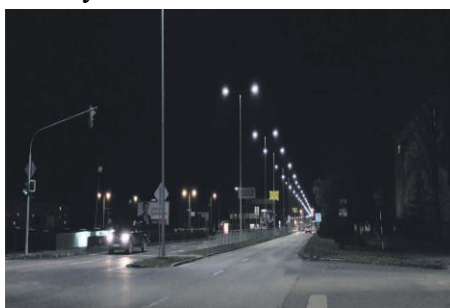
20. januára sa predseda Banskobystrického samosprávneho kraja Ondrej Lunter stretol s vedením mesta Žiar nad Hronom a s vedením žiarskej nemocnice. Cieľom tohto stretnutia bolo zistiť aký dopad bude mať kategorizácia nemocníc na dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Podobne ako mnohým ďalším nemocniciam jej hrozilo zaradenie do prvej kategórie, teda najnižšej úrovne. Celková spádová oblasť nemocnice je približne 120-tisíc obyvateľov.

Zomrel Daniel Žember

Vo veku 83 rokov zomrel 12. januára 2023 známy žiarsky folklorista a člen mužskej speváckej skupiny Sekera, Daniel Žember. Daniel Žember bol súčasťou kultúrneho aj bežného života nášho mesta. Miloval ľudové piesne, ale aj tradičné zvyky a obyčaje. V skupine Sekera účinkoval desiatky rokov a povedal, že za tým boli hlavne dobré vzťahy. Členovia skupiny radi spolu trávili čas na skúškach v Mestskom kultúrnom centre v Žiari nad Hronom.

Do tmy sa ponoril aj Žiar

Viaceré mestá a obce po celom Slovensku zhasli v utorok 31. januára o 19.00 hodine na polhodinu verejné osvetlenie. Protestom chceli upozorniť, že situácia s neriešením cien energií pre samosprávy má mimoriadne vážne a negatívne dosahy na plnenie mnohých úloh.

Certifikát Regionálny produkt Pohronie

Označenie Regionálny produkt Pohronie vzniklo v roku 2017, certifikáty získalo už 25 výrobcov. Dňa 15. februára občianske združenie Žiarska kotlina odovzdalo certifikáty ďalším držiteľom. Účelom značky je reprezentovať kvalitu regiónu, jeho ľudí, kultúru, tradície, pozitívny vzťah k životnému prostrediu a podporiť predaj regionálnych produktov. V prvej výzve, vyhlásenej v marci pre výrobky, získalo certifikát šesť výrobcov, a to: MuVi Trade, s. r. o. – Čučoriedky, sadenice, čučoriedková šťava z Pitelovej, Daniela Boboková – DB keramika – Kremnická kamenina z Kunešova, František Špička a Dorota Špičková – Úžitkové výrobky z hliny a šperky z Orovnice, Helena Soboslayová – Dekoratívne a úžitkové predmety z textilu, dreva a skla zo Žiaru nad Hronom, Veronika Kicková – Drevený riad z Prochota a Milan Ďurta – Pletené výrobky z pedigu z Brehov. V druhej výzve, vyhlásenej v septembri pre výrobky, získali certifikát štyria výrobcovia, a to KALA natural, s. r. o. – Mydlové výrobky z Trnavej Hory, LillyBerry, s. r. o. – Čerstvé plody – čučoriedky, 100 % prírodná šťava z čučoriedok z Tekovskej Breznice, Anna Romančíková

– Záhrada u Alchymistov – Bylinkové výrobky z Kalnej nad Hronom a Martin Kúš – Výrobky z dreva tokárčením z obce Prestavky.

Aj Žiar nad Hronom protestoval proti poškodzovaniu samospráv

Protest Združenia miest a obcí Slovenska, pod názvom Kto škodí mestám a obciam, škodí ľuďom!, sa uskutočnil v stredu 22. februára pred Národnou radou SR. Protestu sa zúčastnili aj pracovníci Mestského úradu v Žiari nad Hronom a primátor mesta Peter Antal.

Komentované prehliadky v biskupskom kaštieli

O biskupský kaštieľ v Žiari nad Hronom je zo strany verejnosti čoraz väčší záujem. Už po dva roky organizoval komentované prehliadky kaštieľa Región Gron a všetky boli vypredané. Mesto Žiar nad Hronom k nim pridalo aj vlastné komentované prehliadky určené pre menšie alebo špecifické skupiny záujemcov.

Minister Krajniak navštívil Žiar

Vo štvrtok 23. februára navštívil mesto Žiar nad Hronom minister práce, sociálnych vecí a rodiny Milan Krajniak. Dôvodom bola návšteva primátora mesta a pozrieť si bol aj detský inkluzívny areál Rodinka, ktorý je postavený v oddychovej zóne Etapa. S primátorom sa však rozprávali aj o problémoch, s ktorými sa aktuálne musí samospráva popasovať.

Pri rozsiahlom požiari historických budov v Štiavnici zasahovali aj dobrovoľní hasiči z nášho mesta

V sobotu 18. marca dopoludnia bol v objekte Banky lásky v Banskej Štiavnici nahlásený požiar, ktorý sa kvôli veternému počasiu rýchlo rozšíril aj na vedľajšie objekty. Vyhlásená bola mimoriadna situácia a do mesta smerovalo niekoľko zložiek krajského a okresného Hasičského a záchranného zboru. Pomocnú ruku podali aj dobrovoľné hasičské zbory, medzi ktorými nechýbal ani Dobrovoľný hasičský zbor mesta Žiar nad Hronom.

Pieseň, ktorá spája ľudí

V hlavnej sále mestského kultúrneho centra sa 19. apríla uskutočnila regionálna prehliadka speváckych zborov seniorov základných organizácií Jednoty dôchodcov Slovenska. Záštitu nad týmto prestížnym podujatím prevzal primátor Žiaru nad Hronom Peter Antal. Účinkovali súbory Tepličianka zo Sklených Teplíc, Javorinka z Hriňovej, Hronka z Brehov, Krivanka z Kriváňa, Rudnianska z Rudna nad Hronom, Seniori Optimisti zo Žiaru nad Hronom a Magdaléna Polonová z Prestavlk.

Zápis predškolákov do prvého ročníka

Začiatkom apríla sa na žiarskych školách konal zápis detí do prvého ročníka základných škôl. Zúčastnili sa ho deti narodené od 1. septembra 2016 do 31. augusta 2017 a deti, ktoré v tomto školskom roku mali odklad a pokračovali v plnení povinného predprimárneho vzdelávania. Zápis do prvého ročníka absolvovalo celkovo 248 predškolákov.

Do rezervného fondu mesta sa previedlo viac ako 143 000 eur

Na aprílovom zasadnutí mestského zastupiteľstva hlavný ekonóm mesta Martin Majerník informoval poslancov aj o hospodárení mesta za rok 2022. Ako uviedol, bežný rozpočet skončil s prebytkom vo výške viac ako 500 000 eur. Do rezervného fondu sa previedlo viac ako 143 000 eur.

Jedinečná výstava svadobných šiat a krojov v biskupskom kaštieli

Od 1. do 31. mája si v priestoroch Galérie Jula Považana v biskupskom kaštieli mohli návštevníci pozrieť jedinečnú výstavu dobových svadobných šiat a svadobných krojov zo súkromnej zbierky zberateľky Jany Mládek Rajniakovej. Výstavu organizovalo Pohronské osvetové stredisko v spolupráci s mestom Žiar nad Hronom.

Gymnaziálny ples oslávil päťdesiatku

V piatok 5. mája sa uskutočnil jubilejný 50. ročník plesu, ktorý pravidelne usporadúva žiarske Gymnázium Milana Rúfusa. Po dvojročnej nútenej prestávke sa študentom tretieho ročníka a Septimy podarilo nadviazať na jednu z najdlhšie udržiavaných a najkrajších tradícií školy.

Zomrel Ľubomír Striežovský

Vo štvrtok 18. mája 2023 nás vo veku 71 rokov navždy opustil Ľubomír Striežovský, dlhoročný prezident žiarskeho Karate klubu. V roku 1988 bol zvolený za člena Výkonného výboru Karate klubu. Neskôr sa stal jeho tajomníkom a v roku 2000 prezidentom klubu. Počas prezidentskej funkcie sa žiarsky Karate klub postupne vypracoval medzi špičku na Slovensku a medzinárodnými úspechmi sa dostal aj medzi najlepšie kluby v Európe. Ľubomírovi Striežovskému mesto Žiar nad Hronom v roku 2021 udelilo ocenenie za rozvoj karate v meste.

Výstava relikvií budhistických majstrov z Tibetu

Od piatku 19. mája do nedele 21. mája sa v kaštieli v Žiari nad Hronom uskutočnila unikátna výstava relikvií budhistických majstrov z Tibetu. Vystavená bola kompletná zbierka relikvií, jedinečná svojho druhu v európskom kontexte, ktorú za 30 rokov zozbieral prvý slovenský budhistický láma Tibor Geljen a zúčastnil sa aj na otvorení výstavy.

V žiarskom parku sa po prvý raz konalo podujatie Dotyk lesa

V stredu 24. mája sa v Parku Štefana Moysesu v Žiari nad Hronom konala po prvýkrát environmentálna akcia Dotyk lesa. Podujatie bolo zamerané na environmentálnu výchovu detí a mládeže spojenú s aktívnym využitím voľného času objavovaním a učením v prírode. Primárne bolo podujatie určené pre žiakov tretieho až piateho ročníka základných škôl. Nieslo sa v znamení poľovníctva, významu lesa, ale hlavne ochrany prírody. Približne 500 detí zo žiarskych základných škôl sa tak mohlo dozvedieť nové zaujímavosti a svoje vedomosti, ktoré nadobudli v škole, si vyskúšať v praxi. Hlavnými organizátormi boli Obvodná poľnícka komora Žiar nad Hronom, mesto Žiar nad Hronom, Centrum voľného času v Žiari nad Hronom. Svoje

zastúpenie v parku mali Lesy Slovenskej republiky s poľovníctvom, lesníctvom a včelárstvom, Múzeum vo Svätom Antone, Múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva a Stredná odborná škola lesnícka z Banskej Štiavnice.

30 rokov cirkevnej školy

Základná škola s materskou školou Š. Moysesova oslávila okrúhle 30. výročie od svojho založenia. Pri príležitosti narodenín školy si pedagógovia pripravili slávnostnú akadémiu, ktorá sa konala 25. mája. V piatok 26. mája sa v Kostole Povýšenia svätého Križa slávilo slávnostnou svätou omšou, celebrou biskupom Mons. Mariánom Chovancom, pánom dekanom, mnohými kňazmi a pánom diakonom, sprevádzanou spevom školského zboru. Slávnostný obed bol pripravený pre všetkých zamestnancov školy a pozvaných hostí z mesta, ostatných škôl, bývalých pedagogických i nepedagogických zamestnancov, spolupracovníkov z rôznych inštitúcií. Primátor mesta Peter Antal poprial škole aj do ďalších rokov veľa múdrych a úspešných žiakov.

Autobusovú stanicu prevádzkuje mesto Žiar nad Hronom

Od 1. júna má Centrálna autobusová zastávka v Žiari nad Hronom nového prevádzkovateľa. Poslanci schválili prenájom mestským Technickým službám Žiar nad Hronom, spol. s r. o. na aprílovom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Nástupište bude kompletne zrekonštruované.

Spoločnosť VUM sa stala súčasťou medzinárodnej skupiny Elkem Carbon Solutions

Výroba a spracovanie rôznych druhov uhlíkových materiálov bola neoddeliteľnou súčasťou priemyselného parku v Žiari nad Hronom viac ako 70 rokov. Počas siedmich dekád zažila táto výrobná prevádzka, pôvodne Anódka, neskôr známa ako VUM, a. s., viacero turbulentných a dynamických období, ktoré sa výrazne podpísali na jej chode, či už z pohľadu zmeny technologických procesov, štruktúry produktového portfólia, alebo postavenia na trhu. Významným míľnikom v histórii spoločnosti sa stal 1. jún 2023. Spoločnosť VUM, a. s., sa stala súčasťou medzinárodnej skupiny Elkem Carbon Solutions a došlo aj k zmene jej názvu na Elkem Carbon Slovakia, a. s. Očakáva sa, že spojenie dvoch výrazných lídrov v oblasti spracovania uhlíkových materiálov prinesie nový vietor do plachiet nielen pre samotnú prevádzku v Žiari nad Hronom, ale bude aj prínosom v rámci areálu priemyselného parku v podobe implementovaných inovácií, ekologických pracovných postupov, ako aj nových pracovných príležitostí.

Žiaci cirkevnej školy vymysleli projekt, ktorý môže zachrániť život dieťaťa

Žiaci Základnej školy s materskou školou Š. Moysesova sa prihlásili do programovej súťaže ENTER Programiáda. Ich výnimočný projekt Baby Defender slúži na záchranu malých detí, keď ich rodič zabudne alebo nechá v motorovom vozidle. S týmto projektom dokázali postúpiť do Top desiatky najlepších na Slovensku a dostali sa až do národného finále. Tím pracoval v zložení Kristína Tóthová, Lukáš Ďuriš, Matúš Mesároš, Ján Weiss, Július Malý, pedagogička Janka Malá, autorom nápadu bol pedagóg Jozef Hlinka.

Tím cirkevnej školy nakoniec vo finále získal tretie miesto v celkovom poradí v kategórii základných škôl a 8-ročných gymnázií a tiež sa stal digitálnym šampiónom a získal Cenu verejnosti.

Špeciálnym benefičným podujatím sa pomohlo ťažko chorým deťom

Do Žiaru nad Hronom zavítali v nedeľu 25. júna legendy slovenského športu a kultúry, aby podporili deti, ktorým do života zasiahla rakovina. Občianske združenie Svetielko nádeje pripravilo s organizátormi benefičného zápasu, mestom Žiar nad Hronom, Futbalovým klubom Pohronie a Hokejovým klubom MŠK Žiar nad Hronom novodobé legendárne futbalové Stretnutie na Hrone. V rámci podujatia sa odohrali dva futbalové zápasy, prvý hrali bývalí hráči FK Žiar nad Hronom a bývalí hráči Pohronia. Druhý výnimočný zápas proti sebe odohrali žiarski hokejisti a futbalisti. K našim hráčom sa zároveň pripojili známe slovenské osobnosti, ktoré prišli toto podujatie podporiť. Proti sebe sa tak postavili viaceré slovenské hviezdy, ako napríklad Matej Sajfa Cifra, Michal Handzuš, Majself, Sväto Malachovský, René Štúr, Marek Majeský či Milo Kráľ, ale aj futbalové legendy ako Ladislav Petráš, Tomáš Medveď, Dušan Borbély, Vladimír Kinder, Július Šimon, Ondrej Krištofik, Jaroslav Timko, Samuel Slovák, Marián Had, Dušan Galis, Dušan Tittel, Miroslav Poliaček, Marek Sapara, Martin Poljovka, Róbert Jež a Róbert Semeník. Novodobé Stretnutie na Hrone nadviazalo na úspešné podujatie spred rokov, keď sa na žiarskom futbalovom štadióne v minulosti pravidelne každý rok konali obľúbené futbalové zápasy. Prvé Stretnutie na Hrone sa uskutočnilo 28. augusta 1971.

Nakoniec sa Svetielku nádeje podarilo odovzdať sumu 4 300 eur.

Navždy nás opustil Ján Truben

24. augusta vo veku 84 rokov nás navždy opustil náš spoluobčan a bývalý dlhoročný predseda Jednoty dôchodcov v Žiari nad Hronom Ján Truben. Patril medzi zakladateľov tanečného klubu Seniori optimisti. Sám aktívne v klube pôsobil a tancoval 17 rokov. Okrem toho bol Ján Truben aj dlhoročným predsedom základnej organizácie Jednoty dôchodcov na Slovensku.

Biskupský kaštieľ navštívili zahraniční diplomati

V stredu 29. augusta časť diplomatov, ktorá sa zúčastnila osláv Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici, strávila popoludnie v našom meste. V biskupskom kaštieli ich oficiálne privítal primátor mesta, Peter Antal. V stručnosti im predstavil naše mesto a neskôr absolvovali aj krátku túru na Šášovský hrad.

Deň s komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím

Vo štvrtok 28. septembra navštívila mesto Žiar nad Hronom Zuzana Stavrovská, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím. Po prijatí na radnici navštívila aj chránené pracovisko kamerového bezpečnostného systému. Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím strávila v Žiari jeden deň, počas ktorého navštívila modrý domček, sídlo Spoločnosti na pomoc osobám s autizmom – Žiarsko, v areáli Základnej školy na Jilemnického ulici, kde sa stretla s jeho členmi a rodičmi detí s autizmom.

Do večnosti navždy odišla oceňovaná pedagogička Nelli Veselá

V utorok 28. novembra 2023 nás vo veku 90 rokov navždy opustila Nelli Veselá. Mnoho obyvateľov si ju bude pamätať ako legendárnu učiteľku ruštiny. Učiteľskou prácou dosiahla viacero uznaní. Získala ocenenia Zaslúžilý učiteľ Slovenska, Top profesor roka v mimoškolskej činnosti či Európsky učiteľ jazykov. V roku 2012 vydala knihu Generálove deti, v ktorej opisuje vlastné spomienky na fašistické koncentračné tábory, v ktorých ako dieťa prežila nejaký čas aj so svojou mamou a bratom. Nelli Veselá bola jedinečná osoba, v ktorej človek nachádzal len pozitívne optimistické myšlienky, a to aj napriek prežitým krutostiam.

V ankete Strom roka sa žiarsky platan umiestnil na druhom mieste

V 21. ročníku ankety Strom roka odovzdalo svoj hlas viac ako 19-tisíc milovníkov stromov. Tí rozhodli, že titul Strom roka 2023 poputuje do Malaciek dubu letnému zo Zámockého parku. Tesne za víťazným dubom sa umiestnil platan javorolistý zo Žiaru nad Hronom, ktorý rastie na nádvorí biskupského kaštieľa. Vek stromu je približne 150 rokov, obvod kmeňa 304 cm a jeho výška je 24 m. Existuje niekoľko legiend spojených s platanom na nádvorí biskupského kaštieľa v Žiari nad Hronom. Jedna z nich hovorí o tom, že platan bol zasadený biskupom, ako symbol spojenia neba a zeme – jeho koruna sa dotýka neba, zatiaľ čo korene siahajú do hĺbky zeme. Podľa tejto legendy tak platan zároveň symbolizuje aj spojenie duchovnej a svetskej moci. Podľa dostupných historických údajov bola výsadba platanu v kaštieli pravdepodobne realizovaná v 19. storočí, konkrétny rok výsadby však nie je známy. Platan je dnes významnou dominantou mesta, v súčasnosti je chránený ako súčasť miestneho kultúrneho dedičstva.

Seniori v Domove pri kaštieli môžu od jari záhradkáriť aj vo vyvýšených záhonoch

Zariadeniu pre seniorov Domov pri kaštieli schválil Banskobystrický samosprávny kraj dotáciu vo výške 2000 eur. Finančné prostriedky sa použili na vytvorenie úžitkovej záhrady vo vyvýšených záhonoch. Súčasťou projektu bola aj úprava svahu záhrady, vďaka čomu vznikla možnosť zmysluplnejšieho a esteticky príjemného využitia tohto priestoru. Zadná záhrada zariadenia bola venovaná športovým aktivitám a spoločenským hrám. V rohu plochy je osadený priestranný altánok. Popri chodníku sú v trávniku umiestnené herné plochy pre petang, kolky a minigolf. Všetky sú prístupné po chodníku a vhodné aj pre imobilných klientov. Záhradu dopĺňajú vzrastlé dreviny a záhony kríkov, ako aj popínavé rastliny. Klienti, ktorí sa nedokážu pohybovať bez vozíka, sa do záhrady dostanú vďaka vstupnej rampe.

Rozplávajme Žiar

V sobotu 9. decembra sa uskutočnil nultý ročník plaveckého podujatia Rozplávajme Žiar. Počas dvanástich hodín nepretržitého plávania sa na žiarskej krytej plavárni vystriedalo 155 plavcov zo Žiaru, Ladomerskej Viesky, Starej Kremničky, Banskej Štiavnice, Prestavík, Žabokrekov, Lučenca, Košíc, Čereňan, Hliníka nad Hronom, Žarnovice, Liptovskej Teplej, Lovče, Hornej Ždane, Ráztočna, Hronskej Dúbravy, Nitrianskeho Pravna, Lovče, Lovčice-Trubína, Novej Lehoty, Bratislavy, Trnavy, Lehôtky pod Brehmi, Janovej Lehoty, Jastrabej, Slaskej, Trnavej Hory, Handlovej a Banskej Bystrice. Celkovo v rámci nultého ročníka plavci preplávali 64 050 metrov.

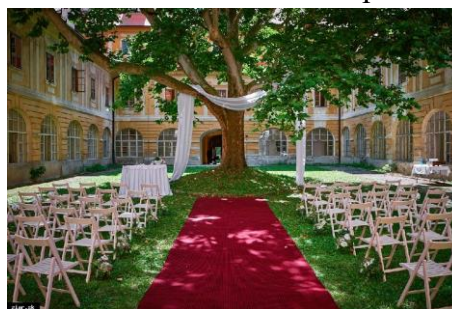
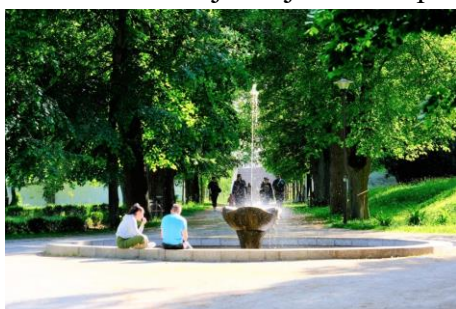
25. decembra oslávil storočnicu Štefan Schmidt

Štefan Schmidt dlhé roky pracoval v Okresnom osvetovom stredisku ako výtvarník. Vo voľnom čase sa venoval fotografovaniu, ktoré sa stalo jeho vášňou. S fotoaparátom prešiel množstvo slovenských hôr a dolín. Najviac ho uchvátila Banská Štiavnica, Štiavnické vrchy, Kremnické vrchy a celý kraj. Stal sa uznávaným fotografom v meste i v okrese. V roku 2001 bol ocenený Cenou primátora mesta za obetavú a tvorivú prácu v oblasti umeleckej a dokumentačnej fotografie.

Úrazy spôsobené pyrotechnikou v žiarskej nemocnici neriešili

Koniec roka si mnohí z nás spájajú s bujarými oslavami. V tejto súvislosti však majú mnohokrát plné ruky práce záchranári, ktorí neopatrným odpaľovačom petárd či ohňostrojov musia podať prvú pomoc.

V Nemocnici AGEL Žiar nad Hronom na urgentnom prijíme počas Silvestra a Nového roka prijali pacientov len na bežné ošetrenia. Najčastejšie išlo o poranenie alebo fraktúru končatín následkom pádu.

XVII. NAJVÝZNAMNEJŠIE UDALOSTI ROKA NA SLOVENSKU

1. január – 30. výročie zániku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a vzniku samostatnej Slovenskej republiky a samostatnej Českej republiky
31. január – Parlament odsúhlasil konanie parlamentných volieb v septembri 2023
4. február – Orkán Pít spôsobil škody aj na Slovensku
3. marec – Prezidentka Zuzana Čaputová odňala Vladimírovi Lengvarskému poverenie riadiť Ministerstvo zdravotníctva, rezort dočasne viedol premiér Eduard Heger
17. marec – Dočasne poverená vláda SR rozhodla, že Slovensko daruje Ukrajine 13 vyradených stíhačiek MiG-29 a časť systému protivzdušnej obrany Kub
18. marec – Rozsiahly požiar v Banskej Štiavnici poškodil sedem historických budov v centre mesta, nasadených bolo 30 profesionálnych hasičov a 80 vojakov
7. máj – Premiér Eduard Heger požiadal prezidentku Zuzanu Čaputovú o zbavenie poverenia viesť vládu
15. máj – Prezidentka Zuzana Čaputová vymenovala úradnícku vládu, ktorej predsedom bol Ľudovít Ódor, dovtedajší viceguvernér Národnej banky Slovenska
8. jún – Po priznaní viny bol Dušan Dědeček, páchatel' dopravnej nehody z 2. októbra 2022 odsúdený na 15 rokov odňatia slobody nepodmienečne, rozsudok nie je právoplatný
19. júl – Ivan Šimko pre spory s vedením polície skončil vo funkcii ministra vnútra, prezidentka Zuzana Čaputová poverila riadením rezortu predsedu vlády Ľudovíta Ódora
9. august – Najvyšší súd potvrdil súhrnný trest 16,5 roka väzenia pre Jozefa Radiča, ktorý figuruje v kauze vraždy advokáta Ernesta Valka. Bol odsúdený za usmrtenie, už predtým si odpykával trest za lúpež
13. september – Poslanci Európskeho parlamentu v Štrasburgu schválili 15 dodatočných kresiel pre 12 členských krajín EÚ, o jeden mandát viac malo aj Slovensko, ktoré po novom zastupovalo 15 europoslancov
15. september – Bol zrušený mimoriadny stav v súvislosti s ochorením COVID-19
1. október – Parlamentné voľby na Slovensku vyhral Smer – SD so ziskom 23,31 percent hlasov, na druhom mieste skončilo Progresívne Slovensko a tretiu priečku obsadil Hlas – SD, do parlamentu sa dostali aj strany OĽANO a priatelia, KDH, SaS a SNS
2. október – Prezidentka Zuzana Čaputová poverila šéfa strany Smer – SD Roberta Fica zostavením vlády
9. október – Východné Slovensko zasiahlo vo večerných hodinách zemetrasenie s magnitúdou 4,9, ktoré malo epicentrum v katastri obce Ďapalovce
21. november – Štvrtá vláda Roberta Fica získala v parlamente dôveru, za jej programové vyhlásenie hlasovalo 78 poslancov.
20. december – Ukončenie prevádzky tepelnej elektrárne Nováky

XVIII. NAJVÝZNAMNEJŠIE UDALOSTI VO SVETE

5. január – vo Vatikáne bol pochovaný emeritný pápež Benedikt XVI., ktorý zomrel 31. decembra 2022 a František ako prvý pápež v modernej histórii celebroid pohrebnú omšu svojho predchodcu
28. január – v druhom kole voľby prezidenta Českej republiky zvíťazil arm. gen. v. v. Petr Pavel so ziskom 58,32 % hlasov
6. február – zemetrasenia s magnitúdou 7,8 a 7,6 M_w zasiahli Turecko a Sýriu, počet obetí presiahol 50-tisíc
17. marec – Medzinárodný trestný súd v Haagu vydal medzinárodný zatykač na ruského prezidenta Vladimíra Putina a prezidentskú komisárku pre práva detí Mariju Lvovovú-Belovovú pre nezákonné deportácie ukrajinských detí do Ruska
4. apríl – Fínsko sa oficiálne stalo 31. členskou krajinou Organizácie Severoatlantickej zmluvy NATO
5. máj – WHO už neklasifikuje koronavírus ako globálnu núdzovú situáciu
6. máj – korunovácia Karola III. a Camilly ako kráľa a kráľovnej Spojeného kráľovstva vo Westminsterском opátstve v Londýne
18. jún – pri pokuse o prehliadku vraku Titanicu došlo v severnom Atlantiku k implózií miniponorky Titan spoločnosti OceanGate s piatimi ľuďmi na palube, všetci zahynuli
21. december – masová strelba na Filozofickej fakulte Karlovej Univerzity v Prahe si vyžiadala 14 mŕtvych, vrátane 24-ročného útočníka Davida K a 24 zranených
31. december – dánska kráľovná Margaréta II. vo svojom novoročnom prejave oznámila svoju abdikáciu

Kronikárka

Volám sa Miroslava Kravárová, rodená Šályová. Narodila som sa v Novej Bani, celý život som však obyvateľkou Žiaru nad Hronom. Absolvovala som tu základnú školu, neskôr som vyštudovala Strednú priemyselnú školu chemickú v Banskej Štiavnici. Od roku 1994 pracujem v Mestskej knižnici Michala Chrásťeka ako knihovníčka a od roku 2013 ako jej vedúca.

Kronikárkou som bola menovaná na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Žiari nad Hronom č. 86/2023b. platným od 1.7.2023.

29.4.2024 som sa zúčastnila vzdelávacieho stretnutia kronikárov s odborným metodikom a lektorom písania kroník a pamätných kníh Martinom Lukáčom.

Zdroje použitých informácií:

- Zápisnice zo zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Žiari nad Hronom.
- Mestské noviny Žiar nad Hronom
- Správy miestneho rozhlasu.
- Správy o činnosti škôl, školských zariadení, organizácií, združení, spolkov a klubov pôsobiacich v Žiari nad Hronom
- Register účtovných závierok
- Regionálne noviny MY – Zvolenská kotlina
- Webová stránka a FB portál Mesta Žiar nad Hronom
- Webové stránky a FB portály škôl a školských zariadení, spoločenských organizácií, združení, spolkov a klubov
- Štatistické údaje SHMÚ

Používané značky a skratky:

- BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
- CMZ – Centrálna mestská zóna
- CPPaP – Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
- CS – Castrum susol
- CVČ – Centrum voľného času
- ČR – Česká republika
- EÚ – Európska únia
- FB – Facebook
- FLL – First LEGO league
- FK – Futbalový klub
- FS – Floklórny súbor
- IDS – Integrovaný dopravný systém
- JDS – Jednota dôchodcov na Slovensku
- KPSS – Komunitný plán sociálnych služieb
- LDO – Literárno-dramatický odbor
- LOZ – Lekárske odborové združenie
- LH – Ľudová hudba
- MDD – Medzinárodný deň detí
- MMP – Mestský mládežnícky parlament

- MPH – Master of Public Health (odborník na riadenie vo verejnom zdravotníctve)
- MsKC – Mestské kultúrne stredisko
- MSKK – Mestský kynologický klub
- MSS – Mužský spevácky súbor
- MsZ – Mestské zastupiteľstvo
- MsÚ – Mestský úrad
- MŠ – Materská škola
- MŠK – Mestský športový klub
- NATO – Organizácia Severoatlantickej zmluvy
- NFP – Nenávratný finančný príspevok
- NR SR – Národná rada Slovenskej republiky
- OZ – Občianske združenie
- RF – Rezervný fond
- PO – Príspevková organizácia
- POS – Pohronské osvetové stredisko
- RO – Rozpočtová organizácia
- RTVŠ – Rekreačná telesná výchova a šport
- SaS – Sloboda a Solidarita
- SHMÚ – Slovenský hydrometeorologický ústav
- SNP – Slovenské národné povstanie
- SMM – Majetkovo-právne vzťahy
- SOČ – Stredoškolská odborná činnosť
- SOPK – Slovenská obchodná a priemyselná komora
- SSTZ – Slovenský stolnotenisový zväz
- SZPB – Slovenský zväz protifašistických bojovníkov
- ŠZŠ – Špeciálna základná škola
- TŠK – Tanečný športový klub
- VVČ – Výchovno-vzdelávacia činnosť
- VZN – Všeobecné záväzné nariadenie
- ZŠ – Základná škola
- ZPOZ – Zbor pre občianske záležitosti
- ZUŠ – Základná umelecká škola
- SZĽH – Slovenský zväz ľadového hokeja
- ŽP – Životné prostredie
- ŽoNFP – Žiadosť o nenávratný finančný príspevok